

Handelingen

16-17-18
19-20-**21**-22

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1982-1983

Vergaderingen van april 1983

UITGAVENBEGROTING 1983

BESPARINGEN REVALIDATIECENTRA

GEDWONGEN RUILVERKAVELING SINT-GILLIS-WAAS

RUIMING ONBEVAARBARE WATERLOPEN

Inhoud

Nr. 16 **18 april 1983**

Berichten van verhindering, blz. 576

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 576

Verslag
Indiening, blz. 576

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Binnenlandse aangelegenheden, blz. 576
Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever, E. Vankeirsbilck, M. Bourry, E. Desutter, J. Desseyn, M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, L. Dhoore, H. de Bruyne, L. De Grève

Regeling van de werkzaamheden, blz. 593

Nr. 17 **Dinsdag 19 april 1983**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 595

Ingekomen stukken, blz. 595

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de

heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Buitenlands beleid, blz. 595
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, verslaggever, H. Suykerbuyk, H. de Bruyne, A. Steverlynck, A. De Beul, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Regeling van de werkzaamheden, blz. 610

Nr. 18 **Dinsdag 19 april 1983**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 611

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Onderwijs, blz. 611
Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever, P. Breyne, M. Heughebaert, A. Laridon, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren E. Desutter, L. Van den Brande, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 632

Nr. 19 **Woensdag 20 april 1983**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 633

Mededeling van de Voorzitter
Motie Conseil de la Communauté française,

blz. 633

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Bijstand aan personen, blz. 633

Sprekers: mevrouw C. Smitt, verslaggever, de heren W. Peeters, C. De Clercq, G. Anthuenis, M. Vandenhove, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren P. Tant, L. Hancké, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 654

Nr. 20 **Woensdag 20 april 1983**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 655

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer W. Peeters tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de gevolgen van de voorgenomen besparingen voor de revalidatiecentra

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting) Bijstand aan personen (Voortzetting), blz. 655

Spreker : mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en wel-

zijszorg, blz. 663
Gezondheidsbeleid, blz. 663
Sprekers : mevrouw C. Boeraeve-
Derycke, verslaggever, de heren C.
Cardoen, W. Peeters, F. Geyselings, L.
Hancké, R. De Wulf, Gemeenschaps-
minister van gezondheidsbeleid, J.
Valkeniers

Regeling van de werkzaamheden, blz. 683

Nr. 21 Donderdag 21 april 1983
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 685

Ontwerp van decreet houdende de begro-
ting van de Vlaamse Gemeenschap voor
het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot
VII) tot 5
- 7(1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelich-
ting)

Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9) van de heer
W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Ge-
meenschapsminister van ruimtelijke orde-
ning, landinrichting en natuurbehoud,
over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-
Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting),
Ruimtelijke ordening, landinrichting en
natuurbehoud, blz. 685

Sprekers: mevrouw M. Smet, verslag-
gever; de heren L. Van den Bossche, J.
De Seranno, P. Akkermans, Gemeen-
schapsminister van ruimtelijke orde-
ning, landinrichting en natuurbe-
houd, W. Peeters, G. Anthuenis, me-
vrouw M. Tyberghien-Vandenbus-
sche, de heren D. Vervaet, H. Van

Rompaey, F. Geyselings **Regeling**
van de werkzaamheden, blz. 703

Nr. 22 Donderdag 21 april 1983
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 705

Ontwerp van decreet houdende de begro-
ting van de Vlaamse Gemeenschap voor
het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot
VII) tot 5
- 7(1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelich-
ting)

Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9) van de heer
W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Ge-
meenschapsminister van ruimtelijke orde-
ning, landinrichting en natuurbehoud,
over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-
Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)
Ruimtelijke ordening, landinrichting en
natuurbehoud (Voortzetting), blz. 705

Sprekers : de heren J. De Seranno, E.
Desutter, P. Akkermans, Gemeen-
schapsminister van ruimtelijke orde-
ning, landinrichting en natuurb-
houd, H. Van Rompaey, L. Dhoore,
W. Peeters

Voorstel van decreet van de heer J. De Se-
ranno c.s. houdende de ruiming van onbe-
vaarbare waterlopen
- 30 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 719
Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-

Vandenbussche, verslaggever, de heer J.
De Seranno

Ontwerp van decreet houdende de begro-
ting van de Vlaamse Gemeenschap voor
het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot
VII) tot 5
- 7(1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelich-
ting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 720
Sprekers : de heren L. De Grève, J.
Van Elewycck, P. Van Grembergen, G.
Verhaegen, G. Geens, Voorzitter van
de Vlaamse Executieve, Gemeen-
schapsminister van economie en
werkgelegenheid, R. De Wulf, Ge-
meenschapsminister van gezond-
heidsbeleid; W. Seeuws, A. De Beul

Ontwerp van decreet houdende de begro-
ting van de Vlaamse Gemeenschap voor
het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+Bijlagen I tot
VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelich-
ting)

Verwijzing naar commissie, blz. 726

Sprekers : de heren L. De Grève, G.
Verhaegen, J. Van Elewycck, P. Van
Grembergen

Voorstel van decreet van de heer J. De Se-
ranno c.s. houdende de ruiming van onbe-
vaarbare waterlopen
- 30 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 5
Artikelsgewijze bespreking, blz. 727
Hoofdelijke stemming, blz. 728

Regeling van de werkzaamheden, blz. 729

21e vergadering

Donderdag 21 april 1983
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer J. Pede

—*De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

—*De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

G. Bossuyt, A. Coppieters, G. Devos, W. Van Renterghem; gezondheidsredenen.

J. Chabert, E. De Groot, F. Swaelen, H. Van Wambeke ; buitenslands.

H. Rubens, M. Van Daele, L. Van den Brande, M. Van Puymbroeck; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983
- 8 (1982-1983)-Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot VII) tot 5
- 7 (1982-1983)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67, 9) van de heer W. Peeters tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrich-

ting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter: Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking over het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 met de daaraan toegevoegde interpellatie van de heer Walter Peeters tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas.

**RUIMTELIJKE ORDENING,
LANDINRICHTING EN NATUUR-
BEHOUD**

De Voorzitter : Wij behandelen vandaag de materie waarvoor Minister Akkermans bevoegd is, met name ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.

Mevrouw Smet, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw M. Smet, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de door de Minister verstrekte beleidstoelichting bij de begroting van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud bestond uit drie delen, met name de stedenbouw en de ruimtelijke ordening, de landinrichting en natuurbehoud en de industrie-terreinen. Om een beleid te voeren ten aanzien van deze drie terreinen beschikt de Minister over de volgende

begrotingsenveloppe. Voor de vastleggingsmogelijkheden : 2,9 miljard, voor de ordonnanceringsmogelijkheden : 2,8 miljard. Dit betekent voor de totale Gewest- en Gemeenschapsbegroting 3 procent van de totale vastleggingsmogelijkheden en 4,24 procent van de totale ordonnanceringsmogelijkheden. Dit is wel een zeer beperkt budget. Ik wil de collega's erop wijzen dat dit bij de bespreking van de begroting en tijdens de beleidstoelichting van de Minister naar voren is gekomen, in die zin dat in een tijd waarin de kredieten beperkt zijn, men uiteraard veel meer creativiteit aan de dag moet leggen om de kredieten toch te besteden in het licht van de doelstellingen die men zich heeft gesteld.

In de loop van mijn toelichting omtrent de bespreking in de commissie zal ik hierop terugkomen.

De belangrijkste aandachtspunten wat stedenbouw en ruimtelijke ordening betreft zijn ongetwijfeld de herziening van de wetgeving op de ruimtelijke ordening van 1962, via het decreet, dus ingevolge de regionalisering.

Ten tweede, het opstellen van het structuurplan voor Vlaanderen met daaraan gekoppeld het stimuleren van de structuurplanning op elk niveau. Er werd met name vooropgesteld dit te doen op het vlak van Vlaanderen zelf, de provincies en de gemeenten.

In de commissie werden, nog vóór de begroting werd besproken, reeds verschillende vergaderingen gewijd aan dit laatste punt, waarbij vragen werden behandeld over de procedure volgens dewelke het Vlaams plannings-

Smet

proces diende te verlopen en over het meest geschikte samenwerkingsmodel tussen alle betrokkenen bij dit proces. Dit is zowel de overheid, de planmakers, als de betrokken bevolking.

Een ander aandachtspunt betreft de stads- en de dorpsherwaardering. De Minister heeft via het besluit van de Vlaamse Executieve tot regeling van de tegemoetkoming aan het Vlaamse Gewest voor de uitvoering van de stads- en de dorpsherwaarderingsope- raties van 2 juni 1982 de financiële tussenkomsten geregeld zowel voor de privé als voor de openbare sector. In de privésector werd het begrip renovatiepremie ingevoerd. Dit is een nieuw begrip in vervanging van de bouw- of saneringspremie, dat van toepassing zou zijn voor particulieren die in de privé-sector een nieuwbouw of een gerenoveerde woning kopen binnen een herwaarderingsgebied.

Tevens werd via het inschakelen van het Groenplan het accent gelegd op het onderhoud en de herwaardering van het bestaande groen binnen de projecten van de stads- en dorpsvernieuwing, zodanig dat van een globale politiek kan worden gesproken ten aanzien van herwaarderingsgebieden, enerzijds gericht op de huisvesting, en anderzijds gericht op het groen binnen die gebieden. Via het grondbeleid zal voorrang worden gegeven aan de projecten die gericht zijn op de „inbreiding” - ook een nieuw woord dat dient te worden verspreid - via de ruimtelijke ordening. Dit dient te gebeuren in plaats van een verdere uitbreiding te stimuleren. Dit wijst er dus reeds op dat men in deze tijd van schaarste veel meer belang begint te hechten, binnen de ruimtelijke ordening, aan het opvullen en het waar- deren van hetgeen bestaat.

Inzake landinrichting en natuurbe- houd sprak de Minister in zijn inlei- ding vooral over de ruilverkaveling, de waterhuishouding en het natuur- behoud. Hij is van oordeel dat men alle oog dient te hebben voor het land- schap. Bepaalde elementen van de ruilverkaveling als economisch nood- zakelijke structuurhervorming zou-

den in elk geval moeten worden voort- gezet en dit in het belang van de betrokken landbouwers zelf en de landbouw in het algemeen.

Inzake waterhuishouding wordt ten aanzien van ingrijpende waterbeheer- singswerken in grote waterbekkens veel aandacht besteed - en ook dit is nieuw - aan ecologische omstandig- heden, dit door het laten verrichten van studies terzake.

Inzake natuurbehoud is het vooral wachten op het nieuwe bosdecreet dat reeds maanden bij de Raad van State aanhangig is. Ik weet niet of het tussen de bespreking in de commissie en de dag van vandaag reeds is teruggekomen, mijnheer de Minister, maar het interesseert ons wel dit te vernemen.

Wat het beleid inzake de sector ruim- telijke ordening betreft, meer bepaald ten aanzien van industrieterreinen, bestaat dit enerzijds uit een betoela- ging van de openbare besturen voor de uitrusting van de terreinen zodat deze bedrijfsklaar worden, wat be- langrijk is zeker in deze tijden, en anderzijds uit het vernieuwen van afge- dankte bedrijfsruimten voor een nieu- we bestemming. Het gaat om ruimten die veelal gelegen zijn buiten indus- trieterreinen die verlaten zijn en waarvoor men een nieuwe bestem- ming wil zoeken, dit tevens om het stedelijk schoon te bewaren.

Uit de bespreking kwam naar voor dat er vooral aandacht was voor de sector ruimtelijke ordening, stede- bouw, landinrichting en natuurbehoud. Over het deeltje „industrieterreinen” is weinig gesproken.

De bezorgdheid van de leden ging, wat ruimtelijke ordening en stede- bouw betreft, ten eerste, naar de vrij ingewikkelde procedures die binnen de ruimtelijke ordening bestaan zo bijvoorbeeld om tot goedkeuring van de BPA's te komen of om tot een coördinatie te komen tussen de bouw- en exploitatievergunningen. Voor dit laatste, mijnheer de Minister, zou een voorstel aan de Vlaamse regering zijn overgemaakt waaromtrent het ons zou interesseren te vernemen in hoe- verre het momenteel is behandeld. In dit voorstel zou als algemeen principe gelden dat de bouwvergunning voor

een bedrijf pas mag worden afgele- verd nadat de exploitatievergunning zou zijn verleend.

Een ander initiatief dat dient te wor- den genomen, zo bleek uit de bespre- king, is een voorstel van decreet tot re- geling van de uitbreidingsmogelijkhe- den van bedrijven gelegen buiten de industrie- of ambachtelijke gebieden wier uitbreidingsmogelijkheden door de discussies over de bestaande regle- mentering op dit ogenblik geblok- keerd zijn. Tevens zou de heer Minis- ter dit nieuwe ontwerp van decreet ge- bruiken om een aantal nieuwe techni- sche mogelijkheden inzake bestrij- ding van de hinder verplicht te ma- ken.

Een tweede aandachtspunt was de bestrijding van de bouwovertreidin- gen. Volgens de commissieleden zou- den die meer efficiënt moeten kunnen gebeuren. Er werd onder andere ge- suggereerd aan de gemeenten die bouwovertreeders bestraffen een fis- caal voordeel te geven, te betalen door de overtreder, zodat de gemeenten een beetje actiever zouden worden bij het opsporen van overtredingen. Men was van oordeel dat in deze tijd, waar ook de gemeentelijke financiën te lij- den hebben onder de economische crisis, dit fiscaal voordeel voor hen een grote stimulans zou betekenen. De toepassing van de dwangsom bij overtreding blijkt tot nog toe niet veel resultaat te hebben opgeleverd. Som- mige leden menen dat een politiek van verplaatsing van illegale week- endhuisjes naar zones voor verblijfs- recreatie zouden moeten worden aan- gemoedigd. De Minister heeft daar- over trouwens een discussie gehad on- der andere met de Boudewijnstich- ting. Er ontspan zich eveneens een discussie rond de rol van de regionale adviescommissies voor de ruimtelijke ordening die op dit ogenblik, gezien het feit dat de fase van de gewestplan- nen voorbij is, zijn stilgevallen maar die - zo bleek uit de discussie - in het licht van de toekomstige structuur- planning waarschijnlijk een nieuwe rol zouden kunnen krijgen.

De commissieleden stelden heel wat vragen over het besluit van juni 1982 inzake stads- en dorpsherwaardering. Dit besluit is nog vrij nieuw en dus

Smet

nog onbekend. Vandaar dat in de commissie zoveel vragen werden gesteld. Uit de discussie daarover bleek onder andere dat zowel het platteland als de stad in aanmerking komen om aanvragen te doen voor een herwaarderingsgebied. Op dit ogenblik zijn het hoofdzakelijk de steden die van dit middel gebruik hebben gemaakt maar ook het platteland komt hiervoor in aanmerking. Er is een krediet van 600 miljoen voorzien. De gelden zouden als volgt worden besteed: aan de particulieren zou een premie van 360.000 frank worden gegeven op voorwaarde dat het om een eerste woning gaat, het inkomen van de particulier zou niet relevant zijn, dit in tegenstelling met de bouwpremies, saneringspremies enzovoort waar het inkomen van particulieren wel relevant is. Dit wijst erop dat men een extra inspanning wil doen ten opzichte van deze herwaarderingsgebieden. De openbare besturen die binnen deze gebieden iets zouden tot stand brengen, zouden 60 procent subsidies krijgen. Het is niet de bedoeling deze herwaarderingsgebieden volledig te gebruiken voor sociale huisvesting maar het is wel de bedoeling de activiteiten van de bouwmaatschappijen zoveel mogelijk te draineren in de richting van het bouwen binnen herwaarderingsgebieden, er toch over wakend dat elk gebied een gemengde bebouwing zou kennen, enerzijds sociale woningbouw en anderzijds privé-bouw. Ook het creëren van groene ruimten binnen deze gebieden wordt gesubsidieerd. Dit is nieuw en betekent dat men dus een globaal beleid zou voeren ten opzichte van zulke gebieden.

Voor het grondgebied wordt vooral aandacht besteed aan het Grondfonds. Op de begroting is daarvoor een krediet voorzien van 100 miljoen. Dit Grondfonds zou echter absoluut operationeel moeten worden gemaakt. Wij hebben begrepen dat daarover een aantal besprekingen werden gevoerd.

De gelden van het Grondfonds zouden vooral worden besteed - en dit loopt als een rode draad doorheen gans de politiek van de ruimtelijke or-

dening - aan de wooninbreiding en dit voor projecten naar de toekomst toe. Dit betekent dat het Grondfonds geen middel zal zijn om de schulden in het verleden gemaakt door intercommunales of andere besturen te delgen, want op die manier zou er van een echte politiek van sociaal grondbeleid naar de toekomst toe gericht weinig sprake zijn.

In verband met de landinrichting en het natuurbehoud werden er uiteraard nogal wat vragen gesteld over de ruilverkaveling. De blijvende belangstelling van deze Vlaamse Raad voor de ruilverkaveling is groot. Om de 14 dagen krijgen wij immers een interpellatie in verband met problemen rond de ruilverkaveling in St.-Gillis-Waas. Hierop wordt geantwoord, maar de nood aan informatie in dit verband blijft zeer groot.

Voor de ruilverkaveling werd vooral aandacht gevraagd voor de informatie en de begeleiding van de landbouwers. Men was van oordeel dat heel wat tegenkanten ten aanzien van het ruilverkavelingsgebied zouden kunnen worden opgevangen, als de landbouwers, dus in de eerste plaats de betrokkenen, veel beter begeleid worden.

De Minister heeft er ook op gewezen dat naar aanleiding van dergelijke ruilverkaveling zich heel wat niet rechtstreeks betrokken groepen storten op de betrokken gebieden met het gevolg dat er een polarisering ontstaat tussen enerzijds de landbouwers en de voorstanders van een herverkeveling van het gebied en anderzijds, een aantal groepen vreemd aan het gebied. Dit feit heeft aldus de Minister, vaak tot gevolg dat het zeer moeilijk is om nog tot een objectief overleg te komen tussen de betrokkenen. Een tweede punt waarnaar de aandacht ging binnen de Commissie was de landschapszorg. In dit verband verwees de Minister naar het feit dat in uitvoering van de in 1978 uitgevoerde landschapsplannen aan de ruilverkaveling heel wat meer aandacht wordt besteed dan tijdens de eerste fase van de ruilverkavelingsprojecten zoveel jaren geleden. De Minister wees ook op het positieve effect voor de bedrijfs-economische situatie van de be-

drijven. En hij heeft zelfs nadien verklaard, en dit hebben wij via de pers kunnen vernemen, dat binnen de ruilverkavelingsgebieden een humanisering van de arbeid ontstond door het feit dat de landbouwers in veel menselijker omstandigheden konden werken omdat hun kavels korter bij elkaar lagen en er minder tijdverlies was.

Wat het waterbeleid betreft wordt de bevoegdheid verdeeld tussen enerzijds de Minister van leefmilieu die over het grootste deel van de midde-len beschikt en, anderzijds, de Minister van ruimtelijke ordening. Leefmilieu houdt zich bezig met waterzuivering, terwijl ruimtelijke ordening instaat voor de waterhuishouding. Landbouwmiddens uitten de klacht dat ten aanzien van het waterprobleem er in allerlei kringen veel meer belangstelling is voor de waterzuivering dan voor de waterhuishouding waarvoor alleen de boeren blijken geïnteresseerd te zijn, terwijl dit aspect vanuit ecologisch standpunt heel wat aandacht zou verdienen.

Naar aanleiding van de brieven die wij allemaal krijgen van verenigingen die zich bezig houden met het natuurbehoud en de aankoop van groene ruimten werd dus ook over het probleem van het natuurbehoud gediscussieerd. De Minister zei dat de middelen beperkt zijn en dat men dus op dat gebied heel wat creativiteit zou moeten aan de dag leggen. Om het behoud en de bescherming van de groene ruimten en het gebruik ervan door het publiek in de toekomst te verzekeren moet men naar andere middelen dan in het verleden zoeken. De politieke weg is niet zó belangrijk, als het doel maar gerealiseerd wordt. De voorrang gaat naar groene ruimten binnen herwaarderingsgebieden. Daarnaast werd tot nog toe elk natuurgebied dat aan de overheid werd aangeboden door deze overheid aangekocht. Op dit ogenblik zijn onderhandelingen aan de gang over een welbepaald groen gebied dat niet werd vermeld omdat dit te delicaat was. Wat het bosdecreet betreft werd als principe gesteld dat subsidies worden verleend voor het onderhoud van het bos als dit opengesteld wordt voor het publiek. Dit heeft eigenlijk hetzelfde effect als een aankoop ervan door de overheid,

Smet

want dan is het openstellen voor het publiek eveneens het doel. Thans wordt met veel minder geld uiteindelijk hetzelfde doel gerealiseerd.

De ganse begroting werd uiteindelijk aangenomen in de Commissie met zes stemmen pro en twee onthoudingen. (*Applaus bij de CVP en de PW*)

De Voorzitter : Dames en heren, met instemming van de interpellant, de heer Walter Peeters, die normaal gesproken eerst aan het woord zou komen, geef ik nu het woord aan de heer Van den Bossche.

De heer L. Van den Bossche (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, met de deur in huis vallend na het verslag en derhalve captatio benevolentiae achterwege latend - dergelijke vriendelijkheid kan ik overigens moeilijk opbrengen ten opzichte van dit budget - moet het mij van het hart dat onder uw bewind, mijnheer de Minister, het totale groenbeleid, waarover daarstraks mevrouw Smet op het einde van haar verslag sprak, werd gefnuikt, zowel via de bezuinigingen in het budget 1982, als via de voorstellen die u formuleerde voor 1983.

Uw cijfers goed lezend, dien ik immers vast te stellen dat het groene aankoopbudget wordt herleid tot 8,4 procent van wat in 1981 - amper twee jaar geleden - beschikbaar was. Het aankoopbudget voor natuurgebieden en bossen werd door u in 1983 - als ik uw cijfers goed lees - in vergelijking tot 1981 zelfs herleid tot 6,85 procent. Dit zijn cijfers die voor zichzelf spreken.

Nochtans dient een en ander in zijn globale context te worden geplaatst om beter de ernst van uw weigering tot beleidvoering op dit vlak te appreciëren. Het aankoopbeleid voor bossen kwam in ons land pas uitermate langzaam op gang, veel later dan in de andere ons omringende landen. Voor de aankoop van natuurgebieden diende in feite gewacht te worden tot de staatshervorming van augustus 1980. Het natuurbehoud-beleid in België is derhalve gekenmerkt door een zeer grote achterstand ten opzichte van de

ons omringende landen. Derhalve was en is een inhaalbeweging meer dan noodzakelijk.

In de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve, waartoe u behoort, mijnheer de Minister, werd vooropgesteld dat de imperatieven van de natuurbouw zorgvuldig zouden worden afgewogen bij alle ingrepen in het landelijk gebied en ook dat coördinatie zou worden nagestreefd bij de aankoop van natuurgebieden en reservaten. Een vrome verklaring !

De beleidsverklaring ging er dus van uit dat verder een dynamisch aankoopbeleid voor bedreigde natuurgebieden zou worden gevoerd. Ik lees de beleidsverklaring letterlijk, mijnheer de Minister. Het is mogelijk dat andere zaken werden afgesproken na het afkondigen van de tekst, maar ik kan enkel de tekst lezen. Wat daarna is gebeurd kan ik vermoeden of vrezen. In elk geval, de tekst zelf verheugde ons.

Lang heeft de vreugde niet geduurd, want snel is gebleken dat u ter zake ons met mooie woorden hebt verblijd, met de traditionele „dode mus". Het is immers zonneklaar geworden dat, in het raam van de begroting 1983 drastisch werd gesnoeid in het groen budget en dat daarentegen in hetzelfde budget 1982, waar dezelfde problematiek van „weinig geld" voorkwam, een fikse verhoging plaatsvond van het investeringsbudget ruilverkaveling - onbevaarbare waterlopen - dreinerings landbouwgronden. (*De Minister maakt een ontkenning gebaar*) Mijnheer de Minister, indien dit niet juist is, kan ik niet meer rekenen. Ik heb mijn rekenkunde uit het eerste en tweede studiejaar toegepast en blijkbaar zal ik te dom zijn om de juiste berekening te maken.

Er is met andere woorden een bewuste politieke keuze van uw kabinet gebeurd. Ik heb namelijk dezelfde punten van uw begroting vergeleken, mijnheer de Minister, met 1981, 1982 en 1983. De vergelijking makend zijn dat de cijfers. Ik neem aan dat u zekere punten steunt. In vergelijking met 1981 bedraagt uw begroting 108,33 procent en in de andere gevallen komt u op 8 of 6 procent. Dat is een politieke keuze. Ik zeg alleen maar dat uw keuze in tegenstrijd is met de beleids-

verklaring.

De heer J. De Seranno : Neemt u de vastleggingkredieten of de ordonnanceringkredieten ?

De heer L. Van den Bossche : Ik neem ze beide.

Mevrouw M. Smet : In uw analyse is een fout geslopen die uit de besprekingen binnen de commissie naar voren is gekomen. U was niet aanwezig en kan het dus ook niet weten. In de begroting voor de herwaarderingsgebieden dat een andere post is dan de aankoop van groene ruimten zit uiteraard ook een stuk in voor subsidiëring voor groene gebieden, dat anders onder een andere begrotingspost viel. Dat kan u dus niet uit de blote cijfers halen wanneer u de besprekingen in de commissie niet bijgewoond heeft.

De heer L. Van den Bossche : Dat kan best, maar nu schuilt u zich achter iets wat natuurlijk de eenvoudigste oplossing is, met name zeggen dat u er wel was en ik niet. U zal de begroting die u aanhaalt echter eens moeten uitbenen en aantonen wat erin weggevallen is en wat er in opgenomen is in verband met het groenbeleid. Dan moet men het gaan optellen. Dat heeft men in de commissie ook niet gedaan. Sommige leden van mijn fractie waren wel in de commissie aanwezig. Ik heb hen hierover vragen gesteld. Zij kunnen natuurlijk zeer dom zijn en bijgevolg niet weten wat daar gezegd is. Er is duidelijk een mindere inspanning in verband met het groenbeleid. Het is uw recht dat dit u niet aanstaat. Er staat mij zoveel niet aan.

Mevrouw M. Smet : Er was spijtig genoeg van uw fractie gedurende de bespreking in de commissie geen lid, tenzij voor een zeer beperkte duur, voor een zeer klein onderdeel. Ik kan dus moeilijk aannemen dat u met de leden van uw fractie zou gesproken hebben.

De heer L. Van den Bossche : Dit gaat u intrekken. Het kan zijn dat hij er gebeurlijk niet lang geweest is. U kan echter niet weten of ik met hem gesproken heb. Op dit punt zou u uw formulering best corrigeren en uw arrogantie achterwege laten. Leer juist spreken. Het kan zijn dat hij niet deskundig was om weer te geven wat er in

Van den Bossche

de ganse commissie gezegd werd. U moet zich echter wel onthouden van opmerkingen te maken over het feit of ik al dan niet met hem gesproken heb.

Mevrouw M. Smet: U zal zeker regelmatig met de leden van uw fractie spreken. Als u echter moet verder gaan op wat de leden van uw fractie gezegd hebben die niet bij de bespreking aanwezig waren, dan zal het natuurlijk een moeilijke procedure worden.

De heer L. Van den Bossche: U mag in ieder geval de cijfers optellen en u mag rustig bewijzen dat er een zelfde vooruitgang van 8 procent zou zijn op dat punt als op de drie punten die ik zoëven genoemd heb, met name de ruilverkaveling, de onbevaarbare waterlopen en de drainering van de landbouwgronden. Ik zeg dat de klemtoon in uw politiek langs die kant ligt en niet langs de kant van de groenpolitiek.

Mijnheer de Minister, dit is gewoon een politieke keuze. Ik kan aanvaarden dat iedereen keuzen maakt, maar men moet ze alleen niet loochenen. Ik vind dat een politieke opstelling echter een merkwaardige keuze is.

Minister P. Akkermans: Dit is de keuze van de Vlaamse Executieve.

De heer L. Van den Bossche: Mijnheer de Minister, ik voel mij niet gebonden door de keuze van de Vlaamse Executieve. Of moeten we hier voortaan zitten als leden van de Vlaamse Raad om altijd ja te komen zeggen, gezien de Vlaamse Executieve door een wonder Gods en door een vergissing van de beide Parlementen een afspiegelingscollege is.

Ik verwijs hier ook naar hetgeen de heer Schiltz een jaar geleden op nogal bittere toon verklaarde over de Vlaamse Executieve en over het afspiegelingscollege. Ik voel mij op dat vlak weinig gebonden door het feit dat twee leden van mijn fractie deel uitmaken van de Vlaamse Executieve.

De heer J. De Seranno : Zij kunnen ontslag nemen.

De heer L. Van den Bossche : Dat is

hun zaak; maar ik ben vrij om kritiek te uiten.

De heer P. Van Grembergen : Ja natuurlijk, maar gij moogt de wonderen Gods daar niet in betrekken.

De heer L. Van den Bossche : Dat geef ik toe, mijnheer Van Grembergen.

Het is in elk geval een besparingswijze waarbij u eenzijdig één sector treft. De door u in 1982 gevoerde politiek kunnen wij volgens de feiten beoordelen, want die feiten tonen aan wat in 1982 op dat vlak gebeurd is en vooral niet gebeurd is. Wij merken daar in elk geval dat er van een dynamisch aankoopbeleid in verband met de vele bedreigde natuurgebieden in 1982 niet veel terecht gekomen is. Nochtans is het enkel via een dergelijk aankoopbeleid dat uiteindelijk een gepast beheer aan deze gebieden kan gegeven worden.

Door het groene aankoopbudget te onthoofden, maakt u derhalve voor vele bedreigde natuurgebieden de redding definitief onmogelijk en de teloorgang van deze bedreigde natuurgebieden zal zeker niet gecompenseerd worden door welk beleid dan ook van uwentwege inzake meer groen in de stad. Bovendien is uw optreden budgetair totaal in tegenspraak met de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve die u door deze Raad heeft laten goedkeuren.

Uw beleid voor de groene sector wordt nog veel desastreuzer indien men zich realiseert dat u tot op heden ook geweigerd heeft om andere beveiligingsinstrumenten, zoals de uitvoeringsbesluiten op basis van artikel 44 van de wet op de ruimtelijke ordening, tot ontwikkeling te brengen.

Dit alles, mijnheer de Minister, leert mij de relativiteit van de woorden. Uw officiële titel is mooi en vermeldt dat u Gemeenschapsminister is voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud. Vlaanderen is zonder enige twijfel het enige gebied in West-Europa waar de materie „natuurbehoud" zo expliciet in de titel van een minister voorkomt. Dit is mooi, bijna romantisch, maar eens te meer blijkt de bittere wijsheid die de antieke schrijvers reeds kennen, dat

woorden perfect hanteerbaar zijn om een werkelijkheid te verbergen die er niets met gemeen heeft. Immers, al staat uw titel mooi geschreven met een hoofdletter "N" Natuurbehoud, toch blijkt dit geen garantie te zijn, integendeel, natuurbehoud lijkt duidelijk het verweesde kind van uw beleid te zijn.

Met de enkele gewestplannen die u tot op heden goedgekeurde is het al evenmin goed gesteld. Ze worden gekenmerkt door nodeloze toegevingen. Ik verwijs ter zake naar de gewestplannen van Antwerpen en van de Maas-kant. In het ene geval vond u een aantal woonzones uit en in het andere geval, ten behoeve van één of andere drukkingsgroep van de industrie, een zogenaamde ontgrindingszone. Twee concrete voorbeelden van een laks beleid. Bovendien vrees ik dat u die gewestplannen verder aan het uithollen is. Bij het opstellen van de voorschriften van de gewestplannen werden in 1972 als overgangsmaatregel en het verslag is het zeer duidelijk dat het hier een overgangsmaatregel betreft - een aantal uitzonderingsartikelen opgenomen. Ik denk ter zake aan de artikelen 21 en 23. In 1978 - ik was er toen nog niet, mevrouw Smet, maar ik heb het verslag geraadpleegd - liep het echter reeds verkeerd want in plaats van deze overgangsartikelen te schrappen na 6 jaar, werden de beide uitzonderingsartikelen nog versoepeld.

Mijnheer de Minister, ik heb bovendien de indruk, in feite de zekerheid, dat u op dit ogenblik ijverig aan het werken is aan een ontwerp van decreet om het toepassingsgebied van deze uitzonderingsartikelen nogmaals en in zeer sterke mate te verruimen. Mijn vraag is dus zeer concreet: gaat u de artikelen 21 en 23 die reeds in 1978 verruimd werden en die in 1972 door de wetgever als uitzonderingsartikelen waren bedoeld voor een korte periode, opnieuw wijzigen met de bedoeling ze, ten eerste, te bestendigen en, ten tweede, er nog meer mogelijkheden in te schuiven dan tot nu toe het geval is. Dat zou mij in elk geval een slechte procedure lijken omdat hierdoor de openbare inspraakprocedure, vereist om vergunningen te bekomen die in strijd zijn

Van den Bossche

met bestemmingen van het gewestplan, in ruime mate zouden kunnen omzeild worden. Het toekennen van dergelijke afwijkende vergunningen zou in die gevallen uitsluitend worden overgelaten aan de bevoegdheid van de gemachtigde ambtenaar van Stedebouw en dat lijkt mij niet aanvaardbaar.

Ik vraag u alleen of dit juist is of niet.

Indien mijn inlichtingen juist zijn, dan kan ik u verzekeren dat de door u voorgenoemde herziening van artikel 21 er zal op neerkomen dat alle bestaande constructies, ongeacht de aard, de staat en de ligging, verbouwd of uitgebreid, zullen kunnen worden ten behoeve van een totaal nieuwe functie. Concreet betekent dit dat een kleine vervallen hoeve of een ruïne van een boswachterswoning gelegen in een natuurgebied, dank zij uw gebrek aan beleid, dan zullen kunnen worden omgetoverd en uitgebreid tot een KMO-bedrijf. Of dat een weekend-verblijf in een natuurreservaat, conform het gewestplan plots een restaurant kan worden.

U is bovendien zinnens artikel 23 eveneens te herzien en bij die herziening wil u een beperkende norm van maximum 70 meter of van een verplicht bijzonder plan van aanleg op gemeentelijk niveau laten wegvallen. U wil de toepassing van de opvolgeregels overlaten aan de vrije beoordeling van de gemachtigde ambtenaar. Hierdoor wordt het mogelijk dat terug, of nog veel meer dan nu reeds, bouwvergunningen worden afgeleverd in natuurgebieden en in landbouwgebieden. Ter zake wens ik van u een duidelijk antwoord. Wenst u de artikelen 21 en 23 in die zin te herzien? Mocht uw antwoord ja zijn, dan kan ik u het verzet van mijn fractie aankondigen, ondanks de Executieve.

Slechter is het gesteld met de stads- en dorpsherwaardering, want op dat vlak heeft u reeds toegeslagen. Daarover moet ik u niet meer ondervragen. U heeft de procedure vereenvoudigd en aangepast. Dat zou een goed initiatief geweest zijn. Wij waren het er allemaal over eens dat de procedure mocht worden vereenvoudigd en aan-

gepast aan de nieuwe werkelijkheid. Het is echter minder goed dat deze vereenvoudiging en aanpassing gepaard gingen met een gevoelige stap achteruit op het beleidsvlak. Zo is het thans voldoende, via de door u aangebrachte wijzigingen, dat thans een verantwoording van het herwaarderinggebied gegeven wordt, daar waar in het koninklijk besluit van 1978 een structuurplan vereist was. Dit is onverantwoord. Dat is een beslissing die u hebt genomen, een politieke keuze. Een keuze in dit kader is echter slechts verantwoord indien uit de globale studie van de gemeenten, van de stadskernen of de dorpskern, volledige samenhang blijkt.

De door u doorgevoerde wijziging maakt dat een bijzonder plan van aanleg niet meer vereist is. Hiervoor moest ik niet in de commissie zijn. Ik lees alleen wat de Minister heeft beslist. Ik vergis mij dus niet hierover.

Men kan in de toekomst rustig voor bepaalde realisaties onteigenen en achteraf een bijzonder plan van aanleg maken. De wereld op zijn kop.

Bovendien voert u, gezien in het globale beleid van de Vlaamse Executieve een eigenaardig en gevaarlijk beleid. U heeft bepaald dat voor een renovatiepremie de werken die uitgevoerd worden minimum 200.000 frank moeten kosten en dienen te gebeuren door een erkend aannemer. Uw collega de heer Buchmann heeft van zijn kant de saneringspremie gelanceerd. Bij hem volstaat het, om een saneringspremie te bekomen, dat voor 60.000 frank werken worden uitgevoerd, waarbij niet de tussenkomst van een erkend aannemer gevraagd wordt, maar de werken ook zelf mogen worden uitgevoerd.

Bovendien wordt voor de saneringspremie rekening gehouden met het aantal kinderen ten laste. Voor uw renovatiepremie wordt daar geen rekening met gehouden.

Mevrouw M. Smet : Maar de premie zelf is zoveel hoger dan de saneringspremie. Zelfs als men rekening houdt met het aantal kinderen ten laste kan men nooit aan hetzelfde bedrag komen als dat van de renovatiepremie.

Mevrouw M. Smet (CVP), verslaggever over de begrotingsmaterie ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, in gesprek met Minister van onderwijs D. Coens (CVP)

De heer L. Van den Bossche : Dat is juist, mevrouw Smet. Dat wordt niet betwist. Ik heb nog op een ander verschil gewezen.

De heer J. de Seranno : Hoeveel bedraagt dat verschil dan ?

De heer L. Van den Bossche : Dat heb ik niet uitgerekend.

Er zijn ook andere verschillen, zoals de vraag hoe het moet worden uitgevoerd. In het ene geval is een erkend aannemer vereist, in het andere geval niet.

Verder hebben renovatiepremies en saneringspremies een andere bedoeling.

Ik vrees dat wat gegeven wordt niet zo'n grote rol zal spelen in de huidige periode van schaarste waar de mensen geneigd zijn veel zelf te doen. Natuurlijk bestaat er veel meer dan alleen maar de saneringspremie, zoals mevrouw Smet heeft gezegd. Vooral het zelf arbeid kunnen presteren zal spelen. Dat zal er wellicht aanleiding toe geven dat de mensen door de gemeenten gemakkelijker naar de sanerings-

Van den Bossche

premie zullen worden gedreven en minder gemakkelijk naar de renovatiepremie.

Minister P. Akkermans: De beslissing van de Vlaamse Executieve van 30 maart behandelt dat allemaal.

De heer L. Van den Bossche: Ik ben gelukkig dat de Vlaamse Regering op die stelling is teruggekomen en ter zake een aanpassing heeft gevoerd. Dit betekent reeds een verbetering.

Mijn laatste punt betreft het door u gevoerde beleid inzake de weekendhuisjes. Ik zal straks een opsomming geven van wat u heeft gedaan. Daarbij hebt u alle records geklopt van de toepassing van de stelling „wat ik gisteren gezegd heb weet ik vandaag niet meer ; wat ik morgen zal zeggen weet ik vandaag nog niet“.

Thans wens ik een historisch citaat van uwentwege aan te halen.

Er was eens - zo beginnen alle sprookjes - in december 1980 een minister die een mooie principiële verklaring desbetreffende de wijde wereld instuurde. Mooi, maar nietszeggend. Wel drie bladzijden lang, hetgeen uiteindelijk in vier punten te resumeren is.

U beloofde dat de open ruimten dienden gevrijwaard te worden en dat, om de steden en dorpen leefbaar te maken, een natuurrecreatie zou worden voorzien. U beloofde tegen de overtredens kordaat op te treden en - alsof dit alles nog niet genoeg was - richtte u zich in deze principiële verklaring tot de bevolking en de openbare besturen om hen op te roepen deze principes te eerbiedigen. Een mooie en nietszeggende verklaring, maar een ongevaarlijke verklaring.

Daarna begon u ronde-tafel-gesprekken met vertegenwoordigers van verschillende organisaties. Op 15 maart 1982 ging de richtinggevende vergadering door, waarbij u zelf persoonlijk aanwezig was. Daar bevestigde u uitdrukkelijk dat buiten de wettelijkheid niet kon worden gewerkt. U zei - en ik citeer: „Ik geef u de verzekering dat er geen sprake kan zijn van regularisatie, na november 1974“ - mijnheer de

Minister, dit is uw eigen officiële verklaring - "ik wens een kordate aanpak. Laat ons vertrekken van 1974 en van dan af alles afbreken. In elk geval, wat na november 1974 buiten de toegestane zones werd opgetrokken, moet weg."

Dit is een ondubbelzinnige verklaring, waar ik kan achter staan. De toekomst zal echter uitwijzen dat het hier niet ging om een verklaring van een beleidsman, doch wel om een passend woord, uitgesproken op een passende gelegenheid, a la tête du client.

Volgend op die vergadering stuurt u op 27 april 1982 een persmededeling de wereld in. Ik citeer opnieuw : „Deze eerste fase houdt in dat alle illegale verblijven zullen verdwijnen uit de gebieden, op het gewestplan aangeduid als reservaat, en uit de gerangschikte landschappen, anderzijds wordt een goodwill-operatie doorgevoerd, die inhoudt dat al diegenen die vóór november 1974 een regularisatieaanvraag hebben ingediend, de kans krijgen zich in orde te stellen met de wet, in die zin dat hen vanuit het beleid de kans geboden wordt met hun verblijf te verhuizen naar een zone, aangeduid op het gewestplan voor de vestiging van tweede verblijven."

Resumerend betekent dit dat u stelde :

1. Dat alle illegale verblijven daterend van na november 1974 dienden te verdwijnen en dat u er zou voor zorgen dat ze verdwenen.

2. Dat de illegale verblijven daterend van vóór november 1974, waarvoor geen regularisatieaanvraag ingediend was, eveneens dienden te verdwijnen en dat u ook daar voor zou zorgen.

3. Dat de eigenaars van de illegale verblijven van vóór 1974, die een regularisatieaanvraag ingediend hebben de kans krijgen om zich vrijwillig in orde te stellen met de wet en dit gedurende een periode van 10 jaar, op voorwaarde dat ze zich desbetreffend akkoord verklaren.

Indien ze zich niet akkoord verklaren om mee te werken in het kader van deze goodwill-campagne, vallen zij onder de hogergenoemde categorieën en

zou u het nodige doen om deze illegale verblijven onmiddellijk te doen verdwijnen.

Concreet betekende dit dat u twee zaken diende te doen : enerzijds een aanvang te nemen met het opruimen van de illegalen, en anderzijds midden augustus de brieven versturen naar de eigenaars van weekendverblijven, die regularisatie aangevraagd hebben en die dateerden van vóór november 1974.

Ik stel vast dat u tot op heden wat de opruiming betreft niets gedaan heeft. Geen enkel initiatief is mij bekend waarbij op systematische wijze de illegale weekendverblijven, waarvan u zelf gezegd heeft dat ze dienden verwijderd te worden, verwijderd zijn, laat staan dat een aanvang zou gemaakt zijn met de systematische verwijdering ervan.

De brieven zijn verstuurd. Volgens afspraak zouden half september 1982 de antwoorden op tafel moeten liggen en zou aan de hand van de reacties van de eigenaars nagegaan worden welk het verder beleid is dat naar deze groep gevoerd wordt. Maar in september 1982 heeft u plots een nieuwe verklaring afgelegd, zes maanden na de eerste, overduidelijk onder invloed van het Nationaal Comité van Weekendverblijven. Ik citeer uit een schrijven dat u op 27 september 1982 aan de Bond Beter Leefmilieu richtte : „De goodwill-operatie die ik heb op touw gezet, slaat op de weekendverblijven die zonder vergunning werden opgericht na november 1974." Hier wordt een bocht van 180 graden genomen.

Dit is volledig in tegenspraak met uw vroegere kordate verklaring. Vroeger beperkte de goodwill-operatie zich tot weekendverblijven opgericht vóór november 1974 waarvoor de regularisatie gevraagd werd. Thans, na die bocht van 180 graden slaat de goodwill-operatie op alles. Met als gevolg dat alle illegaliteit kan blijven bestaan en dat de zaak op de lange baan geschoven wordt.

De heer J. De Seranno : Neemt u een bocht of een hoek van 180 graden ? Een hoek van 180 graden is een rechte.

De heer L. Van den Bossche : Een bocht van 180 graden. Men gaat niet recht vooruit wanneer men een hoek van 180 graden neemt. Wanneer men zich naar het Noorden begeeft en men maakt een afwijking van 180 graden dan gaat men naar het Zuiden. Met een afwijking van 360 graden loopt men weer in de richting vanwaar men gekomen is.

De heer J. De Seranno : De zijden van een hoek van 180 graden vormen een rechte lijn in het zestigdelig stelsel.

De heer L. Van den Bossche : Een afwijking van 180 graden is niet rechtuit gaan. Wanneer ik mij 180 graden draai dan bevind ik mij langs de tegenovergestelde kant.

Een volledige cirkel is toch 360 graden. Daar zijn we het over eens. Een halve cirkel is 180 graden. Wanneer u wiskunde wil doceren moet u wiskunde leren. Dat is een oude spreuk. Ik raad het u trouwens aan. Ik zal een boek „Moderne wiskunde" meebrengen. Daar staan leuke dingen in.

De heer J. De Seranno : Ja, met kleurtjes.

De heer L. Van den Bossche : Ja, het is zelfs met kleurtjes, mijnheer de Seranno. Het is zelfs aanschouwelijk onderricht. Het zal dus niet moeilijk zijn.

In elk geval, mijnheer de Minister, de bocht die u heeft genomen maakt dat u plots de hele goodwill-operatie breder interpreteert. Daardoor heeft u een excuus om niet of uiterst traag te moeten optreden.

De weekendhuizen, waarover wij het eens waren dat zij na maart 1982 zouden worden opgeruimd, vallen niet onder de goodwill-operatie. De eigenaars hebben voor zover ik weet - ik ben niet zeker van mijn bewering - geen brief gekregen omtrent deze operatie. Het betreft hier de weekendhuizen die na 1974 werden gebouwd. U zegt nochtans dat deze onder de regel vallen. Degene die vóór 1974 werden gebouwd, daarvan hebt u de eigenaars aangeschreven. Daar was een akkoord met iedereen door u afgesloten. Ik meen echter dat u niet de consequenties hebt genomen van uw ei-

gen verklaringen. In elk geval hebt u daardoor een manoeuvre uitgevoerd waardoor u een excuus hebt om niet te moeten optreden tegen gelijk wie. Ook niet, ik herhaal het, tegen wie na 1974 een weekendverblijf heeft gebouwd.

Daar waar bij uw oorspronkelijke stelling, de goodwill-operatie uitermate beperkt was, en uw budget voldoende zou geweest zijn, heeft u zelf, via uw wijziging van stelling gemaakt dat u zich in de toekomst achter de budgettaire muur kon verschuilen.

Maar u is nog verder gegaan. Op 14 september 1982 verklaarde u : „Ik moet eerst een structuurplan voor Vlaanderen hebben vooraleer ik beleidsopties neem. Men moet aan de sociale implicaties denken voor minvermogenen met weekendverblijven, men moet hen de tijd gunnen om financieel al te zware implicaties te vermijden."

U heeft toen een BTK-plan op Vlaanderen losgelaten. Ik stel echter vast dat dit op heden niet vernieuwd is. Met andere woorden dat uw structuurplan er niet gekomen is en ook niet zal komen de eerste tijden. U heeft daardoor nog een tweede muurtje om u achter te verstoppen: het feit dat u nog geen structuurplan heeft.

Zelden is een bewindsman erin geslaagd in zo korte tijd, mijnheer de Minister, zo volkomen tegenstrijdige stellingen de wereld in te sturen over een zeer concreet beleidspunt.

Bovendien maakt u misbruik van het sociale element in deze : u cultiveert de onbetwistbaar aanwezige sociale factor. Maar u vergeet eraan toe te voegen dat u terzelfder tijd geen enkele inspanning doet om op het recreatiegebied een degelijke infrastructuur te ontwerpen, ter ondersteuning van de zachte recreatie. U maakt het derhalve quasi onmogelijk voor de illegalen om legaal te worden.

Mijnheer de Minister, ik wens deze uiteenzetting te beëindigen met enkele concrete vragen. Ik meen immers dat de Vlaamse Raad recht heeft op een duidelijk standpunt. Na de slalom die ik zopas kort geresumeerd heb - uw eigen citaten telkens voor de voe-

ten gooiend, met de juiste data - wordt het tijd dat eenieder in deze vergadering weet waaraan zich te houden, in verband met uw toekomstig beleid inzake weekendverblijven.

1. Wat wordt uw beleid ten opzichte van de weekendverblijven die illegaal werden opgetrokken vóór november 1974?

2. Voert u voor deze weekendverblijven, en ik zeg wel voor deze, voor zo ver de regularisatie ervan aangevraagd is, de goodwill-operatie door? Zo ja, hoeveel geld wenst u ter zake te spenderen?

3. Wat wordt uw beleid tegenover de illegale weekendverblijven daterend van vóór november 1974 die de regularisatie niet aanvroegen?

4. Wat wordt uw beleid tegenover de illegale weekendverblijven daterend van vóór november 1974 die wel de regularisatie aanvroegen, maar geen gebruik maken van uw goodwill-operatie?

5. Wat wordt uw beleid ten opzichte van de illegale weekendverblijven op gericht na november 1974?

6. Wanneer wordt een aanvang gemaakt met de door u, met stoere borst aangekondigde, en ik citeer uzelf „kordate aanpak"? Of duidelijker verstaald : wanneer begint u met de opruiming van deze illegale verblijven, daterend van na 1 november 1974?

7. Welke concrete initiatieven neemt u, mijnheer de Minister, in verband met de uitbouw van de bestaande recreatiezones, om als dusdanig een antwoord te formuleren op de legitime wens tot verblijfsrecreatie in de groene ruimte?

Aan de hand van uw antwoorden, mijnheer de Minister, zal de Vlaamse Raad weten welke Akkermans dient geloofd te worden. Deze van de kordate aanpak, of deze van de muurtjes waarachter hij zich kan verstoppen om niet te moeten optreden.

De Voorzitter: De heer Walter Peeters heeft het woord om zijn interpellatie uiteen te zetten.

De heer W. Peeters (op de tribune) :

W. Peeters

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, uitgaande van de wet van 25 januari 1956, aangevuld door de wet van 22 juli 1970, verder aangevuld, voor het Vlaams Gewest, door de wet van 11 augustus 1978, waarbij het begrip „ruilverkaveling" werd verruimd, evenals door de wetten van 12 juli 1976 en van 10 januari 1978, is de ruilverkaveling uitgegroeid, van een eenvoudige perceelshergroepering, tot een reëel instrument voor de herstructurering van de landbouw en de inrichting van het platteland.

De bedoeling, die aan de grondslag van de idee „ruilverkaveling" ligt, is de circa 625.000 ha goede landbouwgrond, die ons in Vlaanderen nog resten, zo optimaal en zo efficiënt mogelijk aan te wenden ten einde een zo groot mogelijke produktiviteit te bereiken, rekening houdend met de recente ontwikkelingen in de landbouw.

In die zin heeft de Volksunie zich steeds achter de idee „ruilverkaveling" gesteld en de betrokken wetten ook goedgekeurd. De soms revolutionaire veranderingen in de landbouw brachten inderdaad mee dat de bedrijfsvoering grondig werd gemoderiseerd en dat de produktiefactoren noodgedwongen zorgvuldig geoptimaliseerd moesten worden. Een doeltreffend landbouwbeleid kon er dan ook niet omheen, waar nodig bijzondere inspanningen te richten op een voldoende hoog produktiviteitsniveau en bijzonder op de rationalisatie van de produktievoorwaarden, gericht op beperking van de produktiekosten, dit ter versteviging van de concurrentiepositie van ons landbouwapparaat.

Krachtens de voor het Vlaams Gewest vigerende wetgeving is dit onder andere mogelijk door de kavels op een optimale en rationele wijze te hergroeperen, door een net van adequate landbouwwegen uit te bouwen, door bepaalde kleine onvoldoend-rendende landbouwbedrijven te vergroten, door waterbeheersingswerken uit te voeren en zo meer. Dit echter waar dit nodig en verantwoord is.

Hierbij willen wij dan ook de be-

schouwing maken dat meer en meer verdere studie zich opdringt, wat betreft een ruim aantal objecten, gericht op een realistische kostenbatenanalyse.

Gezien de talrijke nieuwe elementen onder meer de totaal gewijzigde kapitaals- en arbeidskosten, de sterke intensivering, de evolutie in de cultuurtechnische werken, de bijkomende belemmeringen voor de landbouw door verstedelijking en grote infrastructuur, de energiekosten en zo meer, zou een dergelijke studie richtinggevend kunnen zijn, binnen de zich snel en sterk wijzigende toestand, voor een totaal andere ruilverkavelingsbeleid.

Ingevolge de financiële toestand van de Vlaamse begroting zou dit wel eens zeer binnenkort zelfs dwingende noodzaak kunnen blijken.

Hierbij is het echter onvoldoende gebleken enkel oog te hebben voor de cultuurtechnische, de agrarische en de economische aspecten van de ruilverkaveling.

Evenzeer, steeds meer en meer zelfs, moet er rekening, gehouden worden met de aspecten landschapszorg en natuurbehoud ; dienen er dus bij ruilverkaveling tegelijk voorzieningen getroffen te worden inzake landschapszorg en maatregelen tot landinrichting.

Ruilverkaveling dient meer en meer gezien te worden als een facet van landinrichting. Het landelijk gebied is immers niet alleen meer een louter agrarische ruimte ; het is ook het milieu waar tal van andere ontwikkelingen en ingrepen gebeuren, onder andere industrie, recreatie, bebouwing, verkeer en zo meer.

In vele landen wordt gezocht hoe men deze ontwikkeling harmonisch kan laten verlopen. Algemeen wordt ingezien dat dit alleen kan gebeuren door landinrichting.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat, niettegenstaande de ontegensprekelijke resultaten, de realisatie van de ruilverkaveling een moeilijke opdracht blijft.

De toegenomen belangstelling van

niet-agrarische zijde - onder andere natuurbeheer, landschapszorg, recreatie - voor de landelijke gebieden noodzaakt tot verruiming van zowel de doelstellingen als de middelen van de ruilverkaveling.

Algemeen wordt ingezien dat dit kan gebeuren door landinrichting. Daarmee wordt bedoeld : het bestemmen, inrichten en beheren van landelijke gebieden met het doel ze meer geschikt te maken voor de bestaande, onder andere agrarische, maar ook voor nieuwe functies.

Landinrichting beoogt, binnen het kader van de ruimtelijke ordening, een geheel van maatregelen voor de ontwikkeling van de economische, sociale, culturele en ecologische functies van de landelijke gebieden, met eerbiediging van de eigen identiteit.

De herstructurering van de landelijke gebieden moet geschieden op een zodanige manier dat de diverse belangen inzake zowel landbouw, als economie, bebouwing, infrastructuur, natuurbeheer, bosbouw, recreatie, milieuhygiëne en landschap, optimaal tot hun recht komen. Voornoemde activiteiten verlieden tot nog toe via overwegend autonome besluitvormingsprocessen, met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.

De behoefte aan een integrale benadering van de inrichting van het multifunctioneel gebruik van de landelijke gebieden treedt meer en meer op de voorgrond. Hierbij dient duidelijk gesteld te worden dat landinrichting aldus te alles omvattend is om, in de huidige optiek van ruilverkaveling, tot volle ontplooiing te komen. Landinrichting is oneindig veel meer dan alleen maar een andere naam voor ruilverkaveling.

De methode van landinrichting vertoont in die zin twee zeer belangrijke facetten. Een eerste facet is de voortdurende wisselwerking tussen de sectoriële aanpak (dus per facet) en de globale aanpak (de integratie).

Een tweede facet is de continue uitwisseling van informatie met en de voortdurende mogelijkheid tot inspraak en participatie door de bevolking.

W. Peeters

Dit brengt ons tot een derde belangrijke voorwaarde voor een verantwoord beleid van ruilverkaveling en landschapsinrichting, met name : informatie, inspraak en participatie. Men moet er zich immers toch van bewust zijn dat de ruimtelijke ordening, zoals deze zich manifesteert in de stedelijke en landelijke structuur, de weerspiegeling is van de wijze waarop de samenleving is opgebouwd.

Wanneer men hieraan raakt, wordt als het ware het hele leefpatroon van een maatschappelijke groep gewijzigd. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de landinrichting, die de landelijke gebieden in ingrijpende mate kan veranderen, een hele ommekeer kan teweegbrengen in de levenswijze van de enkeling en van de groep die er bij betrokken zijn. Bijgevolg is het toch van het allergrootste belang alle belangstellenden - in de ruimste zin van het woord - rechtstreeks én van het begin af bij de landinrichting te betrekken.

Dit is een allerm minst eenvoudige maar levensnoodzakelijke opgave, wil men vermijden dat de landinrichting door de betrokkenen ervaren wordt als een onaangename, onverantwoorde, zelfs ontoelaatbare inmenging van buitenstaanders, ambtenaren en technici, die a priori beschouwd worden als stelingen, aan wie de toelating, meer nog de opdracht, is gegeven het evenwicht in een landelijk gebied, waarvan zij verondersteld worden de componenten noch te kennen noch te begrijpen, overhoop te halen. Inspraak moet hiertegenover de mogelijkheid bieden aan alle betrokkenen om actief deel te nemen aan de besluitvorming én om de beleidsbeslissingen reëel te beïnvloeden. Het zou ons te ver voeren hier alle inspraakmodaliteiten nader te bespreken zoals : continue, gedrukte, begrijpelijke informatie, voorlichtingsvergaderingen per facet, bijvoorbeeld landbouw en natuurbeheer, en dit voor alle - ook niet georganiseerde - belanghebbenden, enquêtes, zowel specifieke landbouwenquêtes als sociologische, het onmiddellijk beschikbaar stellen voor de plaatselijke bevolking, op het terrein, van een multidisciplinair team, het sa-

menstellen van een stuurgroep en zo meer.

In het bijzonder moet hierbij echter gewaakt worden over het feit dat de uitnodiging tot deelname aan het inspraak- en participatieproces overtuigend is, dat de officiële gelegenheden die daartoe worden geboden op maat zijn van betrokken individuen en dat de uiteindelijke doelstelling is : een positieve motivering tot participatie en het op gang brengen van een bewustwordingsproces, het zogenaamde „politiseren" van de landelijke bevolking door het verruimen van de persoonlijke problemen van ruimtelijke ordening, waarin landinrichting en ruilverkaveling kaderen, naar een breder maatschappelijk niveau en het vertalen van de soms vrij moeilijke, ingewikkelde of zelfs ronduit onverstaanbare wetenschappelijke taal naar de betrokken plaatselijke bevolking toe.

Mijnheer de Minister, ik kom nu tot de eigenlijke kern van mijn interpellatie.

De ontwikkelingen rond de sterk-getesteerde „gedwongen ruilverkaveling" te Sint-Gillis-Meerdonk illustreren de ernst en de gegrondheid van deze drie fundamentele bedenkingen, bedenkingen die trouwens niet in eerste instantie van ons alleen komen, maar waarin wij ons door de overgrote meerderheid van ter zake bevoegde instanties gesteund en gedocumenteerd weten. Bij uw diverse boeiende uiteenzettingen in verband met de ruilverkaveling heeft u hierop trouwens reeds herhaaldelijk gewezen. Deze bedenkingen doen evenmin iets af aan de reële en grote verdiensten van geslaagde projecten van ruilverkaveling en van gemotiveerde, verantwoorde en dus noodzakelijke projecten die nog in uitvoering zijn of werden gepland, evenmin trouwens als aan de idee „ruilverkaveling" zelf.

Bij de „gedwongen ruilverkaveling" van Sint-Gillis-Meerdonk liggen de zaken echter anders. Wij kunnen ons, in het licht van de besproken basiscriteria - nut, landschapszorg en inspraak - op zijn minst vele pertinente vragen stellen.

De toestand van grondig ongenoegen

tot en met vastberaden verzet vanwege de overgrote meerderheid van de betrokken bevolking spreekt in die zin toch wel voor zichzelf.

Wat het nut van de ruilverkaveling te Sint-Gillis-Meerdonk zelf betreft, dient er vooraf gesteld dat het doel ervan toch moet zijn: een meer efficiënte landbouwuitbating door middel van de door de wet voorgeschreven middelen die ik heb opgesomd: onder meer hergroepering van kavels, adequate landbouwwegen, waterbeheersingswerken, enzovoort. Welnu, in het gebied, waar de gedwongen ruilverkaveling moet worden uitgevoerd, bestaan reeds de grootste kavels van het land, is de afwatering goed, is er een degelijk-functionerend polderbestuur, kunnen de wegen goed onderhouden worden door de besturen en voldoen ruimschoots aan de eisen van een moderne uitbating.

Vergeleken met andere agrarische zones in Vlaanderen is ruilverkaveling in dergelijk grootschalig poldergebied zeker geen noodzaak of prioriteit, allerminst een prioriteit, laat staan dat het nut ervan kan worden aangetoond. Een uiterst negatieve kostenbatenanalyse is dan ook te voorzien en, zeker in een periode van crisis en bezuiniging, totaal onverantwoord.

In de rand wensen wij bovendien de bemerking te maken dat een groot deel van de kosten, zullen dienen gedragen te worden door eigenaars, die hun gronden thans verpachten, en die deze kosten, die tot de zogeheten „meerwaarde" van hun kavels zouden moeten leiden, op de gebruikers ervan in geen enkel geval zullen kunnen verhalen.

Ten slotte zullen vele - vooral oudere - landbouwers zelfs leningen moeten aangaan, aan de gekende interesten, zonder dat zij vanwege de ruilverkaveling ooit enig nut zullen kunnen ervaren, als er dan al ooit enig nut van zal te verwachten zijn.

Kortom, op dit ogenblik kunnen wij een dergelijk miljoenenproject van „gedwongen ruilverkaveling" in Sint-Gillis-Meerdonk dat zowel de betrokkenen, als gemeente, als provincie, als de lege overheidskas, op astronomische kosten zal jagen, en waarvan bo-

W. Peeters

vendien het nut, waarin het eigenlijk zijn wettelijke verantwoording zou moeten vinden, op zijn zachtst uitgedrukt zeer grondig kan betwijfeld worden, niet anders betitelen dan als groteske waanzin van obstinate plannemakers met de schuldige medeplichtigheid van bepaalde belangengroepen.

Het is ook duidelijk, zoals ik daarjuist heb betoogd, dat het inbrengen van een grotere efficiëntie in de landbouwuitbating in geen geval mag schaden aan de integrale landschappelijke inrichting.

U hebt trouwens zélf, mijnheer de Minister, die noodzaak onderstreept bij uw gelegenheidstoespraak bij „Vijfentwintig jaar ruilverkaveling in Vlaanderen“.

Wat landinrichting betreft, staan wij op dit ogenblik nog niet verder dan het decreet van 1978. En u zult het wel met mij eens zijn, mijnheer de Minister, dat dit decreet van verre onvoldoende waarborgen biedt tegen heel wat geplande natuur- en landschapsschendingen en nog minder voor het behoud van het typische Wase landschap.

Ten bewijze onder meer het door de milieugroepen terecht sterk gecontesteerde begeleidend „landschapsplan“ dat, zonder enige informatie, laat staan inspraak, tot stand kwam. Plan waarvan men naar de details bovendien het raden heeft.

Het toppunt is zelfs dat men de ruilverkaveling dan nog gaat starten in het blok Meerdonk, waar ze uiteraard, wegens de nu reeds vrij goede polderlandbouw-infrastructuur, nooit werd aangevraagd.

Dit blok is, door het vóórkomen van een uitgestrekt krekens-ecosysteem, meteen ook het ecologisch meest waardevolle, maar uiteraard ook meest kwetsbare gedeelte.

Door de schaalvergroting van de ruilverkaveling, waterpeilverlagingen enzovoort, dreigt de natuur er bovendien een belangrijke, onverantwoorde tol te zullen betalen.

Het is duidelijk dat de ruilverkaveling te Sint-Gillis-Meerdonk trouwens in sterk overwegende mate, om niet te zeggen uitsluitend gericht is op agrarische objectieven. Dat ziet men ten andere goed aan de samenstelling van het „ruilverkavelings-comité“, waar de niet-als-dusdanig-in-landbouwbelangen-geïnteresseerden nooit een meerderheid kunnen halen.

De overige gebruikers en bewoners en de andere geïnteresseerden, zoals natuur- en milieugroepen, worden er niet of slechts uiterst marginaal bij betrokken. Zoals wij stelden zou deze „unifunctionaliteit“ plaats dienen te maken voor een „multifunctionele“ benadering, die u trouwens zelf altijd zeer sterk hebt bepleit. Inderdaad, mijnheer de Minister, reeds zowat tien jaar spreekt men over „landinrichting“ doch, ondertussen blijft men rustig verder „ruilverkavelen“.

Wat ten slotte de inspraakprocedure betreft, die de ruilverkaveling in het Waasland zogezegd heeft begeleid of - beter gezegd - had moeten begeleiden, mijnheer de Minister - u kent de feiten meer dan voldoende -, daaraan alleen reeds zouden wij een urenlange interpellatie kunnen wijden.

Ik beperk mij tot enkele hoofdpunten.

De oorspronkelijke aanvraag tot ruilverkaveling was bedoeld voor een gebied van ongeveer 50 hectare in het „Bolakkergebied“, Blok I. Deze aanvraag werd ongevraagd en zonder enige inspraak uitgebreid tot een gebied van 9.000 hectare, opgedeeld in 5 blokken. Bovendien begint dan nog het project niet met het aangevraagde blok, maar met blok II op het grondgebied Meerdonk. Het doordrukken van deze ruilverkaveling gebeurt dus duidelijk tegen de wil in van de betrokkenen en is dus zonder meer ondemocratisch, zelfs anti-democratisch.

Bij de toepassing van de inspraakprocedure, zoals bepaald in de wet, werden talrijke procedurefouten gemaakt die zelfs hebben geleid tot een eis tot nietigverklaring bij de Raad van State. De auditeur bij de Raad van State heeft hierbij destijds vastgesteld dat de wet werd geschonden en dat derhalve de aansluitende koninklijke en ministeriële besluiten eveneens nie-

tig waren.

Met de zogeheten „voorlichtingsvergaderingen“ liep het van bij den beginne mis. Daar zijn zelfs de betrokken technici het roerend mee eens. Zij hadden weinig of niets te maken met begrijpelijke objectieve informatie, bewustmaking of positieve motivatie. Bovendien werden alleen de rechtstreeks betrokkenen uitgenodigd en niemand van de diverse belangengroepen noch de niet-georganiseerde belanghebbenden.

In plaats van een positieve sensibilisering resulteerde en escaleerde uit deze zogenaamde „voorlichtingsvergadering“ zélf het steeds toenemende verzet, de groeiende vijandigheid, tot en met de, aan irrationaliteit grenzende, onverzoenlijkheid. Het is intussen maar al te duidelijk geworden dat de inspraakprocedure inzake ruilverkaveling nog zeer slecht is gestructureerd en dat zij bij de ruilverkaveling in Sint-Gillis-Meerdonk bovendien op een zeer stuntelige wijze werd georganiseerd en zelfs in grote mate werd gemanipuleerd. Van in het begin heeft men integendeel het project op een zeer geheimzinnige wijze doorgevoerd.

Een referendum onder de betrokkenen heeft men steeds geweigerd. 1835 handtekeningen verdwenen uit het bezwaardossier.

Opmetingen dienden steeds te gebeuren onder rijkswachtbescherming. Waar de inspraak dode letter bleef, dienden de betrokkenen zich dan ook te wenden tot talrijke massavergaderingen en betogingen.

Er kwam uiteindelijk zelfs gewelddadig fysiek verzet en er werden zelfs arrestaties verricht. Als resultaat van „informatie en inspraak“, mijnheer de Minister, een toch wel veelzeggend bilan !

Op de vele opmerkingen en suggesties vanwege de milieugroeperingen werd zelfs niet eens geantwoord. Al hebt u herhaaldelijk zelf gezegd, mijnheer de Minister, „dat ruilverkaveling een instrument moet zijn dat niet alleen oog heeft voor een betere economische exploitatie van de landbouwgronden, maar ook tegemoet moet komen aan

W. Peeters

de rechtmatige behoefte de harmonie van het landschap niet te verstoren."

Landinrichting, behoud van het landschap en vrijwaring van natuur en milieu zijn echter te alles omvattend om in het kader van de huidige optiek van ruilverkaveling tot volle ontplooiing te kunnen komen. Dit blijkt andermaal bij deze ruilverkaveling.

Landinrichting beoogt inderdaad de harmonisatie van de drie basisfuncties van het gehele landelijke gebied de sociale én de economische én de ecologische.

De betrokkenen die met deze integrale benadering van de ruilverkaveling, als een facet van landinrichting, terecht ten volle zijn begaan kregen echter geen enkele kans tot enige reële inspraak bij het tot stand komen van het ruilverkavelingsproject in het Waasland.

Bij de ruilverkavelingsprocedure is er door de wet ook regelmatig in overleg voorzien met de betrokken gemeentebesturen. Tot welk een schandelijke aanfluiting van inspraak van de gemeenteraad deze wettelijk voorziene overlegprocedure reeds herhaaldelijk aanleiding gaf, culmineerde in de wijze waarop adviezen en beslissingen inzake subsidiëring aan de gemeenteraad van Sint-Gillis in zijn zitting van 18 februari laatstleden werden gevraagd of beter gezegd, werden opgelegd. De gemeenteraad werd er verzocht twee adviezen uit te brengen : één over de ingediende bezwaren en één betreffende het ontwerp van nieuwe en af te schaffen wegen en waterlopen.

214 bladzijden handtekeningen en een brief van 7 bladzijden met bezwaren tegen de aanleg van wegen en waterlopen werden door de burgemeester als „weinig bewijskrachtig" en „niet gemotiveerd" kortweg naar de prullenmand verwezen.

Nog sterker echter, uit een verslag van het Ruilverkavelingscomité bleek duidelijk dat een aantal werken, waarover de Gemeenteraad nu moest gaan stemmen, reeds op 2 februari waren aanbesteed.

De aanbesteding lag dus al achter de rug op het ogenblik dat het advies van de gemeenteraad over de geplande werken werd gevraagd.

Zelfs de toelage die vanwege de gemeentekas werd gevraagd bleek al vast te liggen. Kan men zich een zwaardere kaakslag aan de wettelijk voorziene inspraak indenken ? Uit hetzelfde verslag van het Ruilverkavelingscomité bleek immers eveneens dat het aandeel van de gemeente Sint-Gillis in de eerste fase van de ruilverkaveling niet minder dan 13,7 miljoen zal bedragen. Met deze cijfers voor ogen laat het zich aanzien dat Sint-Gillis-Waas niet veel eigen initiatieven meer zal kunnen voorzien wanneer het de eerstvolgende jaren zijn begrotingen zal opmaken. De ruilverkaveling zal een onverantwoord zware leningslast op de gemeente leggen, zeker als wij rekening houden met het feit dat het hier nog maar alleen om Blok I gaat. Later volgen er immers nog vier blokken en ook die liggen voor het grootste deel op Sint-Gillis' grondgebied.

Mijnheer de Minister, de ruilverkaveling is voor de revalorisering van de ons nog schaarse resterende landbouw een lovenswaardig, meer zelfs een levensnoodzakelijk beleidsinitiatief. Zij is echter, om aan haar doelstellingen te beantwoorden, gebonden aan duidelijk omschreven wetmatigheden.

Wij hebben de ons inziens drie voornaamste ervan kort toegelicht : een door een realistische positieve kosten-baten-analyse verantwoord nutseffect, kaderend in een multifunctionele benadering van landinrichting en milieubeleid, die de unifunctionele agrarische dimensie naast andere belangrijke sociale, economische en ecologische functies integreert en harmoniseert en steunend op een door reële informatie, inspraak en participatie opgebouwd en begeleid bewustwordingsproces dat resulteert in een positieve mentaliteitswijziging en motivering.

Aan geen van deze drie basiscriteria beantwoordt de gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Meerdonk.

- Een goede polderlandbouw-infra-

structuur maakt de enorme financiële consequenties onaanvaardbaar. Bovendien zijn er heel wat efficiënter en goedkoper alternatieven.

- Het gebrek aan enige reële land schapsinrichtingsbegeleiding maakt het project bovendien tot een gevaar voor een enorm waardevol natuurgebied en voor het Wase landschap zelf.

- Van enige zinvolle inspraak is er ten slotte nooit sprake geweest. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat, in plaats van positieve motivering, intens ongenoegen, contestatie, tot zelfs fysiek geweld tot op dit ogenblik de geestesgesteldheid van het overgrote gedeelte van de betrokken bevolking kenmerken.

Mijnheer de Minister, de „gedwongen ruilverkaveling" te Sint-Gillis-Meerdonk is een slechte ruilverkaveling. Wij vragen u dringend : schort ze op !

Gebruik uw toch al uiterst karig budget voor zinvolle projecten, voor verantwoorde, noodzakelijke ruilverkavelingen, die beter bestudeerd zijn en beter worden begeleid. En doe ze goed ! Plan ze, doordacht en op basis van een ernstige kosten-batenanalyse. Zorg dat uw aangekondigd „Decreet op de landinrichting" er spoedig komt - het werd reeds verschillende malen aangekondigd en reeds in de Commissie behandeld - en dat het, zoals u dat zelf wenst, „democratisch is, harmonisch ingepast in de overige wetgevingen, eenvoudig in zijn conceptie en technisch-inhoudelijk goed in elkaar gestoken."

Maar vooral, mijnheer de Minister, doe het met de mensen die erbij betrokken zijn. Want ruimtelijke ordening, en a fortiori landinrichting, waarvan ruilverkaveling toch maar een facet is, is de weerspiegeling van de wijze waarop de samenleving er zelf is opgebouwd.

Daaraan raken betekent dat, als het ware het hele levenspatroon van de betrokken enkelingen en de maatschappelijke groepen, waartoe zij behoren, ingrijpend wordt gewijzigd. Zich daarbij betrokken te weten, daaraan positief-gemotiveerd mee te werken, daarvoor reële verantwoordelijkheid op te nemen is toch de plicht én

W. Peeters

het democratisch recht van iedere welbewuste burger in onze maatschappij. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Anthuenis heeft het woord.

De heer G. Anthuenis (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, in aansluiting op de interpellatie van collega Peeters wil ik even een korte uiteenzetting houden.

Reeds vorig jaar heb ik bij de bespreking van de begroting „Landinrichting en natuurbehoud” sterk voorbehoud gemaakt op het ruilverkavelingsproject in het Waasland. Reeds toen heb ik op de meeste bezwaren gewezen, die onze collega daarnet heeft aangehaald. Ik heb toen ook voorgesteld deze opgedrongen ruilverkaveling in het Waasland op te schorten.

Nu heb ik vernomen, mijnheer de Minister, dat u onlangs aan de betrokken streek een bezoek hebt gebracht. Ik verheug mij daarover, maar u zult daar nu ongetwijfeld ook kunnen vaststellen hebben wat ik hier reeds vorig jaar heb aangehaald.

Dat er te Meerdonk verhoudingsgewijs reeds de grootste kavels van het land bestaan, dat deze kavels bovendien voorzien zijn van een goede afwatering en een voldoende uitgebouwd wegennet en dat de daar beschikbare landbouwgronden voldoen aan de moderne eisen van uitbating. U zult daarenboven heel goed weten, mijnheer de Minister, dat het ruilverkavelingsproject in het Waasland tegen de wil van het grootste deel van de betrokken eigenaars en landbouwers gebeurt. Het hele project wordt van bovenuit aan de bevolking opgedrongen.

U bent dus toch zeker wel tot een besluit gekomen, dat bij dit specifieke ruilverkavelingsproject niet duidelijk alle positieve elementen naar voor zijn gekomen, positieve elementen die toch in overvloed moeten aanwezig zijn alvorens men besluit tot zo'n ingrijpende landschapsverandering over te gaan.

Nu daarenboven blijkt dat de eerste

fase met verschillende miljoenen zou gesubsidieerd worden, lijkt het mij in deze crisistijd met algemene besparingen onverantwoord om met dit ruilverkavelingsproject door te gaan.

Mijnheer de Minister, ik heb veel sympathie voor u en voor uw politiek, maar ik meen toch dat er hier voldoende argumenten zijn - ik spreek dan nog niet over het menselijk leed dat gepaard gaat met ruilverkaveling - om van uw plan af te zien. Dit zou mijn achting voor u zeker nog doen stijgen. (*Applaus bij de PW*)

De Voorzitter : Mevrouw Tyberghien-Vandenbussche heeft het woord.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, mevrouw Smet heeft daarjuist bij het uitbrengen van haar mondeling verslag verwezen naar de aandacht van de commissieleden inzake de waterhuishouding, een klein maar zeer belangrijk onderdeel van uw beleid en daar zou ik even willen op ingaan, meer bepaald in verband met de rol van de Polderbesturen en Wateringen. Daarna zou ik enkele vragen willen stellen omtrent de uitvoering van het decreet houdende maatregelen voor en sociaal grondbeleid, waarover binnen de commissie toch verschillende ideeën leefden.

Mijnheer de Minister, in tegenstrijd met zovele andere besturen blijken de Polderbesturen sinds eeuwen en tot heden ten dage nog steeds een noodzaak. Zij zullen dit wellicht in de toekomst ook blijven, gezien hun taak : de hoeveelheidsbeheersing van het oppervlaktewater binnen de overstromingsgrens in Vlaanderen.

De hydro-geologische en economische omstandigheden die in het verleden aanleiding waren tot de nood aan bescherming van het land tegen het tij van de zee en de rivieren, zijn nog steeds relevant, onze meest recente herinnering omtrent wateroverlast is nog geen week oud...

Veel maatschappelijke ontwikkelingen zijn gebonden aan een bepaalde cultuurperiode en spelen zich af in het bestek van enkele jaren, of zelfs dikwijls binnen het levensbestek van de

individuele mens.

Geologische feiten ontsnappen hieraan, zeker in de landelijke gebieden. Zo kennen wij de Polders en Wateringen als het bestuurlijk instrument voor het beheer van het niet-bevaarbare waterlopenstelsel in ons land. De behoefte aan dit specifieke beheer in verband met het oppervlaktewater in Vlaanderen is tot nog toe een vast gegeven.

De Vlaamse Executieve heeft dit bestuur geërfd en moet dit inbouwen en uitbouwen als territoriaal en functioneel met een specifieke taak. De inrichting en de werking is dan ook tot vandaag wettelijk en reglementair vastgelegd.

Het is u bekend, mijnheer de Minister, dat er vragen groeien naar een actualisering van dit bestuurlijk apparaat, kritische vragen wat zijn bestuurlijke werking betreft - dus de structuur - en ook omtrent de beleidsdoel-einden - dus hun functie - en hun relaties met andere openbare besturen, en dit gaat over hun bestaan zelf.

De versnippering van bevoegdheden op het waterlopenstelsel is daartoe zeker de aanleiding. Ook de bestuurlijke schaalvergroting door de fusies en uitbreiding van Polders en Wateringen in de jongste decennia zijn daar mede oorzaak van. Het vergroten van de raakvlakken met de activiteiten van derde besturen en instellingen zijn daar ook niet vreemd aan.

De Polderwet dateert van 3 juni 1957; de wet betreffende de wateringen van 5 juli 1956. Zo is het te begrijpen dat het noodzakelijk wordt om bepaalde aspecten en opdrachten te herformuleren, te verdiepen en te verbreden.

Het is duidelijk dat het lokale waterbeheer kadert binnen het geheel van de overheidszorg ter zake. De hoofdbrok van het huidig beleid richt zich op het kwantiteitsaspect, doch het kwaliteitsbeheer ligt de jongste jaren bijzonder in de publieke belangstelling. Zo ligt er in artikel 5 van de wet van 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren een adviesplicht in van de Polder.

Er is dus een verwevenheid over vele

Tyberghien-Vandenbussche

terreinen, waaronder ook de ruimtelijke ordening en de landinrichting. Het is dus van groot belang dat u als bevoegde Minister expliciet rekening houdt met deze gegevens in uw beleidsvisie.

Hoofdbrok blijft het kwantiteitsbeheer en wordt gewoonlijk bekeken als een hoofdzakelijk agrarische aangelegenheid. In deze optiek is het normaal dat er een vervlakking is gekomen van het probleembewustzijn. Praktisch, in de realiteit, stellen we vast dat alleen de boer bewaker is geworden van de poldergebieden, gegroeid uit zijn zorg voor zijn inkomen dat vaak mede wordt bepaald door de „waterstanden" die zijn bedrijfsuitbating mede bepalen.

Ruilverkavelingen en drainering van landbouwgronden hebben ook rechtstreeks te maken met het kwantiteitsbeleid.

In de bewoonde plattelandskernen is de afvoer van huishoudelijk en hemelwater voorwerp van gemeentelijk riooleringsbeleid, waarna de lozing gebeurt in waterlopen die door de polder worden beheerd. Zo is er steeds eenzelfde verwevenheid met elkaar. Denken wij hierbij meteen aan de baan- en wegengrachten. Dit zijn raakvlakken die zeer belangrijk zijn gezien zij in vele gevallen de randvoorwaarden bepalen van het waterbeheersingsbeleid.

Opvallend hierbij is dat deze baangrachten vooral langs gemeentewegen in Vlaanderen momenteel nauwelijks of niet op systematische wijze beheerd noch onderhouden worden, gezien veel gemeentebesturen alle aandacht richten op de centrumfunctie. De baangrachten beheersen nochtans het waterpeil van de aanpalende percelen. Het zeer gebrekkige onderhoud en de afwezigheid van systematisch beheer schept een toestand die inzake waterbeheersing op zeer vele plaatsen kritiek is. De oorzaak is wellicht dat deze besturen geen geïntegreerde visie op de waterbeheersende functie van deze waterwegen hebben. Dus daar dient de gemeenteoverheid op gewezen te worden, gezien het uitzonderlijk belang in tijden van waterover-

last.

Hoe ziet u, mijnheer de Minister, hieraan te verhelpen? Kan hier overleg georganiseerd worden? Zou een informatie-campagne niet zinnig zijn? Omtrent het beheer van waterkerende dijken gelegen in het stroomgebied van de Polders dient er immers een afluining te gebeuren in de taken en verantwoordelijkheden van de polder en andere beherende instanties. Een gecentraliseerd beleid dringt zich op met medebewind van de Polder, zoals bijvoorbeeld kunstwerken in de dijken die het waterregime binnen hun polder beïnvloeden.

Zo zijn ook de betrokkenheid bij de aanleg van en de verbetering van landbouwwegen in zijn stroomgebied, en ook de ruilverkavelingsprojecten bestaande gegevens.

Als het kwantiteitsbeheer een totaal beleid moet zijn dan dienen gepaste communicatiestructuren voorzien te worden...

Moeten deze en de regels inzake de uitoefening van de betreffende bevoegdheden en de participatie van de delegerende overheidslichamen niet expliciet vastgelegd worden in de wet? Ook de financiering van deze gebeurlijke gedelegeerde taakvervulling moet een duidelijke afspraak vinden in klare bepalingen daaromtrent in de polderwet zelf.

Een atlas van de waterlopen dringt zich op voor gans Vlaanderen. De wijze van samenstelling van bedoelde atlas met bijhorende stukken zou voor gans Vlaanderen op identieke wijze kunnen gebeuren middels een werkwijze door de Minister voor te stellen.

Dit zijn een reeks bedenkingen die wij hier formuleren, die een weerspiegeling zijn van wat er leeft bij de belanghebbenden, die niet alleen boeren zijn, maar een gemeenschap die er alle voordeel bij heeft dat onze waterhuishouding doelmatig bestuurd wordt en zo een optimale behartiging verzekert van de in het gedrang komende essentiële belangen.

Het zou ons verheugen, mijnheer de Minister, als u aan de hand van deze vragen en bedenkingen uw kijk om-

trent deze waterbeheersing zou willen verduidelijken.

Een tweede punt betreft de vraag omtrent de noodzakelijke toepassing van de maatregelen bepaald bij de instelling van het Grondfonds.

De gronden die thans geurbaniseerd zijn of het voorwerp uitmaken van een nakende urbanisatie, zijn deze die aangekocht werden rond de periode van goedkeuring der gewestplannen, dit wil zeggen vier a vijf jaar terug.

Deze aankopen geschieden in uitvoering van een algemeen aanvaard en zelfs aangeprezen sociaal grondbeleid dat voorzag in het aanleggen van zekere grondreserves ter vrijwaring van dit beleid op middellange termijn.

Gelet op de wet van vraag en aanbod en de hieruit voortvloeiende opwaartse trend van de grondprijzen in deze periode, werden deze gronden relatief duur aangekocht.

Deze aankooprijzen worden de laatste jaren bezwaard met een hoge intrestlast zodat voor het ogenblik de boekhoudkundige waarde van deze gronden de reële marktwaarde overtreft.

Mede door de sociaal-economische toestand van het ogenblik, hebben de intercommunales de huisvestingsmaatschappij en de gemeenten te kampen met enerzijds het niet tijdig klaarkomen van nieuwe projecten en anderzijds een dalende verkoop van uitgeruste bouwgronden. Beide zaken hebben voor gevolg dat voor het eerst geen normale grondrotatie werd gehaald zodat de doorlopende intrestlast de verkoopprijzen dermate doet stijgen dat het nagestreefd sociaal grond- en prijzenbeleid ernstig in het gedrang komt. Bovendien wordt hierdoor niet alleen het financieel evenwicht van de intercommunale bedreigd, maar ook diegenen die een kavel willen verwerven en slachtoffer zijn van de hoge prijzen.

In uitvoering van het decreet van 16 juni 1982 houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid, dient ons inziens het Grondfonds te beantwoorden aan beide volgende doelstellingen :

Tyberghien-Vandenbussche

a) een continu aanbod waarborgen van voldoende sociale bouwgronden, die behoorlijk zijn uitgerust en die beantwoorden aan een behoefte ;

b) de stabilisatie van de prijzen van deze gronden.

De uitvoering van het Grondfonds dient ons inziens maatregelen te voorzien, die een daling of ten minste een stabilisatie van de verkoopprijzen nastreven.

Dit kan bereikt worden door een tussenkomst in de aankoopprijs en de inrest die deze gronden bezwaren, eventueel met een terugwerkende kracht. Deze retroactiviteit is essentieel voor een doeltreffende tussenkomst gezien a) enkel de gronden aangekocht in de laatste jaren thans als uitgeruste bouwgronden te koop zijn; b) nieuwe grondaankopen uiterst zeldzaam zijn, daar prioriteit wordt gegeven aan de realisatie van de bestaande voorraad. Dus geen uitbreiding, maar een uitvoering van projecten inspelend op de plaatselijke situatie van vraag en aanbod.

Wij konden vernemen, mijnheer de Minister, dat een ontwerp van uitvoeringsbesluit in deze zin onlangs aan het advies van de Inspectie van Financiën en van de Gemeenschapsminister van financiën en begroting werd onderworpen. Dit ontwerp zou niet weerhouden zijn, onder meer wegens het voorgestelde principe van een zekere terugwerking en de daaraan verbonden financiële implicaties.

Bijgevolg zal een nieuw voorstel moeten worden uitgewerkt. Mag ik u vragen, mijnheer de Minister, ten eerste, onder welke vorm u denkt tegemoet te komen aan het nagestreefde sociaal- grond- en prijzenbeleid, dat momenteel zo ernstig in het gedrang is gekomen.

Ten tweede, gezien er reeds jaren kredieten werden voorzien op de begroting en er dus financiële voorzieningen zijn, kunt u ons een streefdatum mededelen voor deze lang verwachte uitvoering. Er wordt immers met ongeduld op gewacht.

De Voorzitter : De heer Vervaeft heeft

het woord.

De heer D. Vervaeft (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, er werd vandaag over uw begroting, mijnheer de Minister, reeds veel gesproken. Ik zal proberen kort te zijn en datgene wat overlappend zou zijn, laten wegvallen.

Ik wens mijn uiteenzetting aan te vangen met een citaat uit uw nota in verband met het beleid 1983, pagina 6,3 - natuurbehoud. Ik citeer : „Een verder ongebreidelde politiek van aankoop van bossen en groene ruimten is niet langer budgettair houdbaar. Gelet op de beperkte financiële ruimte van het Vlaamse Gewest enerzijds en de dwingende zorg voor het stimuleren van de tewerkstelling anderzijds...” Het eerste deel van de zin begrijp ik, Minister ; het tweede is mij echter nog niet duidelijk, met name de dwingende zorg voor het stimuleren van de tewerkstelling waar ? Misschien in de aangekochte groenruimtes ? Ik betreur dit namens mijzelf, namens de partij en - ik weet niet of ik dit kan doen - ook namens de vele milieuverenigingen en groeperingen, die zich ongerust maken over de inderdaad „gevaarlijke bocht" die u maakt, en ik citeer voor de vuist uit de krant „De Morgen" van acht februari 1983, maar ik zou even goed een andere krant kunnen nemen :

de Belgische natuur- en vogelreservaten ; dit is een vereniging van natuurbehoud die zich speciaal toelegt op het behoud van waardevolle gebieden, hebben in een mededeling hun ongerustheid uitgesproken naar aanleiding van het opmaken van uw begroting 1983, in verband met het budget voorzien voor de aankoop van groene ruimten, bossen en natuurgebieden. In 1981 was nog ruim 839 miljoen frank voorzien. Nu is dit nog 80 miljoen of amper 8 procent. De cijfers zijn door collega Van den Bossche in het midden gelegd.

Mijnheer de Minister, het zou politiek goedkoop zijn de redeneringen van de milieuverenigingen tot in den treure te volgen. Eén zaak spreekt in uw voordeel : het gebrek aan middelen. Indien de milieugroeperingen zouden inzien dat er een gebrek aan middelen

is, dan zouden zij eventueel de strijd aan de bron kunnen beginnen ten einde meer middelen te krijgen. Daardoor zou efficiënter en zinvoller kunnen gewerkt worden.

Dit heeft iets met de staats Hervorming te maken. Op dat vlak heeft de staats Hervorming voor het Vlaamse volk veel windeieren gelegd, om in de termen van de natuur te blijven. Van de 70 miljard beschikken wij ongeveer over 4 procent. Dit is bijzonder weinig. De Belgische Staat heeft ons wel een stukje autonomie gegeven. In deze autonomie zit ruimtelijke ordening, natuurbehoud en landinrichting. Daarvoor krijgen wij echter zeer weinig. Wij zouden de Belgische Staat moeten aanvallen om meer middelen te krijgen. Wij moeten erop wijzen dat dit niet langer kan. Vandaar dat ook de milieuverenigingen zouden moeten gaan strijden naar de bron toe, met andere woorden zorgen dat wij meer macht krijgen en dan pas kunnen zij ten volle kritiek uitbrengen. Als wij onze middelen niet hebben, kan deze kritiek naar mijn mening meer genuanceerd verlopen.

Dit spreekt helaas in uw voordeel. Mijnheer de Minister, ik zou graag hebben dat u ook zich meer zou inzetten in de strijd voor meer geldmiddelen. De voorbije dagen heb ik alsmaar horen klagen over het gebrek aan middelen. Al de Ministers hebben hierop gewezen. Ik doe een oproep tot u allen, ook tot de Ministers : wij allen moeten strijden voor meer geldmiddelen, dus voor meer autonomie in Vlaanderen. Wij moeten deze collectieve weg ingaan.

Er zijn vele problemen waarvoor de Vlaamse Raad passende oplossingen heeft, maar wij stellen vast dat de middelen ontbreken. Ik spreek over dit terrein heen. Onze ogen zijn altijd groter dan onze buik. Collega Peeters heeft dit Vlaamse spreekwoord geciteerd. Dit is juist, maar het zou niet mogen blijven. Samen met de Ministers moeten wij voor onze middelen vechten. Dit is een opdracht voor de toekomst.

Ik betreur ten eerste dat er voor de aankoop van groene ruimten weinig of geen geld meer aanwezig is. Ik kan deze kritiek relativeren, maar toch

Vervact

kan ik hen deels volgen. U heeft inderdaad de accenten verschoven bij de middelenbesteding naar de ruilverkaveling, de onbevaarbare waterlopen en naar de herwaarderingsgebieden. Men mag niet ontveinzen dat een aantal groene ruimten binnen deze herwaarderingsgebieden zullen worden geherwaardeerd of nieuw aangelegd. Daarvoor wordt in de nodige kredieten voorzien.

Mijn vraag is hoeveel groene ruimten er gepland zijn in de herwaarderingsgebieden, en of er wel groene ruimten aanwezig zijn. Ten tweede, indien zij niet aanwezig zijn, zullen zij dan worden aangelegd? Ten derde, hoeveel kredieten zijn daarvoor beschikbaar?

Brengt de verschuiving van de middelenbesteding mee dat de bedreigde landschappelijke gezichten in de kou zullen worden gelaten, een eigenaardige uitdrukking, zeker in het midden van lente! Ik denk hier bijvoorbeeld aan landschappelijke gezichten met

een hoge zintuiglijke belevingswaarde zoals de Westhoek, het Leielandschap, de fameuze poldergezichten, de samenvloeiing van de Schelde en de Durme in Hamme, en ook de verschillende zeegezichten. Wij weten uit de kunstgeschiedenis allemaal dat onze schilderkunst rijk is aan landschappelijke gezichten, gaande van Vermeer met zijn „zicht op Delft" tot Emiel Claus met zijn "koeien aan de Leie".

Wanneer er een noodsituatie ontstaat in verband met die landschappelijke gezichten, wat zal dan uw politiek zijn? Als er geen middelen daarvoor bestemd kunnen worden lopen wij groot gevaar een aantal van die gezichten te verliezen.

Dan is er een ander probleem, de fameuze landhuizen, of kastelen met bijgebouwen, die in Vlaanderen, gelukkig maar, nog welig gezaaid zijn. Zij hebben bijna altijd, en dat is hier van belang, een ruime tuin of park. In Nederland noemt men ze buitenplaatsen.

In de jaren 1960-1970 werden ze bestempeld als een soort groene long in een stad of een dichtbevolkte gemeente. Wat zal er gebeuren wanneer zo een buitenplaats vrij komt?

Zullen die buitenplaatsen aan een - gelukkig maar - steeds slinkende verkavelingswoede overgelaten worden of zullen zij voor het publiek toegankelijk worden gemaakt?

In dit verband heb ik even gedacht - en ik denk nu luidop - aan een soort groene belasting.

Wanneer wij het begrip verhaalbelastingen zouden gaan toepassen op het aankopen door de overheid van een buitenplaats of landgoed, zou het misschien interessant zijn even na te denken over het invoeren van een soort groene verhaalbelasting, waarbij de gemeenschap een bepaalde belasting betaalt omdat het milieu waarin die gemeenschap leeft, geherwaardeerd wordt door het openstellen van zulke buitenplaats of landgoed.

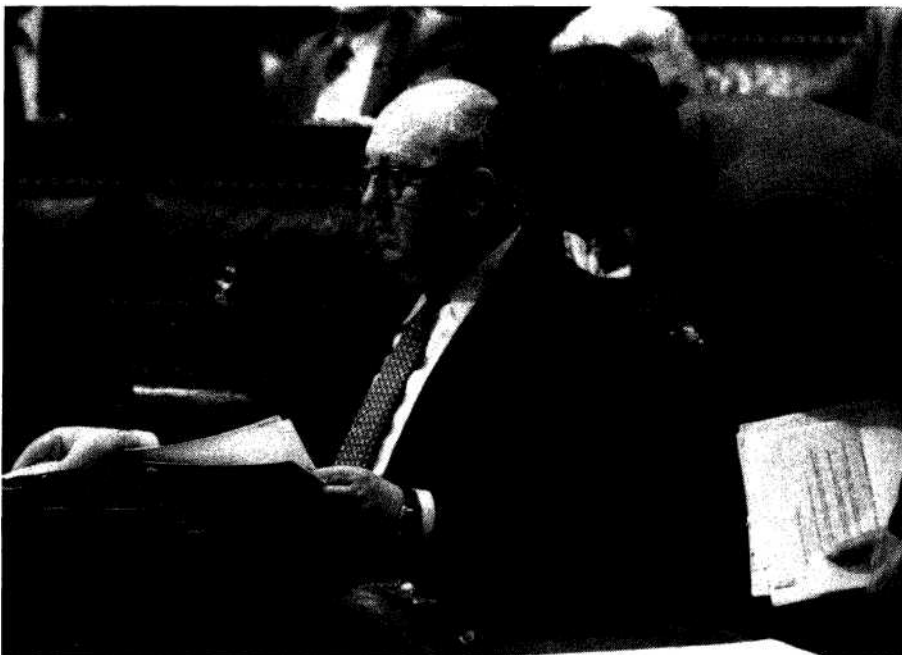
Ik denk hier maar luidop en ik weet dat belastingen heffen vandaag de dag zeer antipathiek is. Ik neem echter aan dat wij op dat terrein onze verantwoordelijkheid moeten opnemen en voor bepaalde noodzakelijke dingen het geld bijeen moeten brengen.

In verband met die buitenplaatsen en landgoederen wil ik u een concrete vraag stellen, mijnheer de Minister. Hoe staat het met het domein Groenenberg in Vlezenbeek, een prachtig park van ongeveer 42 hectaren, midden in het Pajottenland gelegen? Hoever staat het met dat dossier? Is dat domein reeds aangekocht en wat zal er mee gebeuren? Wordt het opengesteld voor het publiek en, zo ja, wanneer? Is er ruimte voor passieve recreatie?

Mijnheer de Minister, dat zijn mijn bedenkingen bij de bespreking van deze begroting. *(Applaus)*

De **Voorzitter** : De heer Hugo Van Rompaey heeft het woord.

De heer H. Van **Rompaey** *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, op 16 juni 1982 stemde de Vlaamse Raad het decreet tot oprichting van een

De heer P. Akkermans (CVP), Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, wiens begrotingsmaterie als laatste aan de beurt kwam in het debat. Rechts : Volksvertegenwoordiger J. Dupré (CVP)

Van Rompaey

Grondfonds met het oog op het stimuleren van het sociaal grondbeleid. Sinds langer - en tot nog toe - deed de centrale overheid, ook de Vlaamse regering, lovenswaardige inspanningen om de sociale woningbouw te bevorderen. Het initiatief tot oprichting van het Grondfonds nu ontlokte applaus in alle middens die begaan zijn met het huisvestingsbeleid, want hierdoor wordt een nieuwe hefboom geïnstalleerd die ook voor minder gegoeiden de eerste stap naar een eigen woning, namelijk het verwerven van een bouwgrond, kan mogelijk maken.

In ons land werd inzake sociaal grondbeleid reeds heel wat gerealiseerd, vooral door gemeentebesturen die zich hiertoe verenigden in intercommunales voor streekontwikkeling. De prijs van de bouwgronden werd immers tot diep in de 60er-jaren uitsluitend geconditioneerd door het van gulzige speculatieve neigingen niet vrij te pleiten mechanisme van de vrije markt. De genoemde Intercommunales „corrigeerden" sociaal de vrije grondmarkt door de realisatie van een imposant aantal sociale verkavelingen. Tot voor enkele jaren moest evenwel de kandidaat-koper, om een minimale kans te maken tot verwerving van een sociale kavel, in de letterlijke zin van het woord vanaf de vooravond van verloop zijn tent opslaan voor de deur van het gemeentehuis.

Sinds jaren werd anderzijds in tientallen beleidsverklaringen en congressen en in standpunten van de sociale en politieke wereld bepleit dat het creëren van een reserve aan sociale bouwgronden een noodzaak is opdat een kandidaat-koper op het gepaste moment tot aankoop zou kunnen overgaan. Indien de bouwsector aan relance toe is, blijft bovendien de eerste voorwaarde dat de kandidaat-bouwer beschikt of onmiddellijk kan beschikken over een bouwgrond.

Door de dynamische werking van de Vlaamse Intercommunales kon een reserve van meer dan 2.000 bouwrijpe percelen gecreëerd worden, met nog eens 740 hectare niet volledig uitgeruste gronden. Door oprichting van het Grondfonds bood de Vlaamse

Raad aan de Vlaamse Regering de faciliteit om op dit gegeven in te spelen. Indien de gemeentebesturen, langs hun intercommunale werking, alleen moeten blijven instaan om de zo noodzakelijke sociale correctiefactor binnen de grondmarkt te handhaven, dreigt het gevaar dat deze omwille van de huidige situatie zal weggezogen worden, waardoor de grondmarkt terug exclusief jachtterrein voor speculanten wordt. De overheid, de Vlaamse regering, draagt hier, - en hierop moet kordaat gewezen worden, - een zware verantwoordelijkheid. Indien niet onmiddellijk uitvoerig wordt gegeven aan het decreet betreffende het Grondfonds, wordt een onaanvaardbare hypotheek gelegd op het sociaal grondbeleid van dit decennium. Binnen de beperkte financiële mogelijkheden van de Vlaamse Gemeenschap moet het sociaal grondbeleid een prioritaire classificatie krijgen. De publieke opinie zal alleen maar goedkeuren dat de overheid haar karige middelen, gecoördineerd en op basis van samenwerking, op de eerste plaats aanwendt voor primordiale behoeften, de begroting van de Vlaamse Gemeenschap mag logischerwijze maar goedgekeurd worden indien in het vooruitzicht wordt gesteld dat de voorziene posten hun bestemming krijgen. Deze Raad heeft door de oprichting van het Grondfonds niet de bedoeling gehad deze crisisbegroting met een barokornament te verrijken. Indien de Vlaamse regering haar inspanningen toevoegt aan wat reeds door de Intercommunales werd gerealiseerd, is er een redelijke kans dat een vergevorderd sociaal grondbeleid in Vlaanderen kan in stand gehouden worden en verder worden uitgebouwd. Wij vragen onverwijld initiatief. (*Applaus bij de CVP*)

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, bij de Vlaamse bevolking en in wetenschappelijke middens, die bekommerd zijn om het beleid inzake ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, heerst een duidelijk ongenoegen. Velen, al of niet verenigd, zijn niet te spreken over het natuurbeheer dat de Vlaamse Executieve sinds haar

aanstelling voert.

Nochtans beschikt de Vlaamse regering, met name Gemeenschapsminister Akkermans, over alle troeven en elementen die vervat zitten in de termen ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, om een deugdelijk en milieuvriendelijk beleid te voeren.

Aangezien de praktijk niet geeft wat de theorie in menig opzicht voorstelt, is het vanzelfsprekend dat de vele natuurliefhebbers en zij die begaan zijn met het leefmilieu en hun gezondheid, argwanend en met een zekere angst deze openbare bespreking tegevoelzen. Dit heersend wantrouwen bij de bevolking is het gevolg van de lakse houding van de diverse overheden die sinds jaren niet of onvoldoende hebben ingegrepen.

Hoe dan ook, er kan niet meer ontkend worden dat de zucht naar natuurbehoud omwille van diverse redenen, blijft aanhouden en een gezond en aangenaam leefmilieu even zo essentieel, zelfs belangrijker gesteld wordt dan andere vermeende noodwendigheden.

Het moet de tegenstanders hard vallen te moeten toegeven dat de huidige ontwikkeling inzake natuurbehoud in schril contrast komt te staan tot het nog vrij recent verleden, toen natuurbescherming op zijn best beoordeeld werd als een soort hobby van sommige wetenschapsbeoefenaars.

Deze evolutie, of beter gezegd de actie voor natuurbehoud is grotendeels ontstaan als gevolg van een wetenschappelijk gefundeerde reactie tegen de vernieling van de natuurlijke omgeving en de uitputting van de natuurlijke hulpbronnen door de mens uit onwetendheid, nonchalance of winstbejag bedreven. Ik denk hierbij aan de Club van Rome.

Het begrip natuurbehoud heeft dus te maken met het behoud van de differentiatie in de natuur, waarbij alle bestaande plant- en diersoorten in hun meest verscheidene eco-systemen zich volledig in stand moeten kunnen houden. Aangezien de mens, ook in dit systeem past en roofoedering van ons leefmilieu een boe-

Geyselings

merang-effect heeft, is hij in zijn eigen belang gehouden zich hierin zo milieuvriendelijk mogelijk te integreren.

Het begrip natuurbehoud, mijnheer de Minister, dat onder uw bevoegdheid valt, dient evenwel breder gezien te worden dan het begrip natuurbescherming, dat meer slaat op het direct behoud van planten en dieren zelf, door verbodsbepalingen met betrekking tot doden, vangen, grondontginningen en degelijke ingrepen meer. Vanzelfsprekend omvat het begrip natuurbehoud ook verbodsbepalingen, maar toch ligt het accent sterker op een regeling door voorschriften die rechtstreeks passen in het totaal milieubeheer en er deel van uitmaken.

Mijnheer de Minister, naast natuurbehoud vallen ook landinrichting en ruimtelijke ordening onder uw bevoegdheid.

Landinrichting impliceert in principe een regeling die een rationele agrarische bedrijfsvoering beoogt, maar ook de bevordering van het leef-, woon- en werkklimaat op het platteland, de recreatie, het natuurlijk milieu, en dergelijke meer.

Ruimtelijke ordening werd een begrip op het ogenblik dat de samenleving ging beseffen dat de uitbreiding van woonhuizen, industrieterreinen en bijhorende verkeers- en waterwegen niet langer aan het particulier initiatief kon worden overgelaten. Thans blijkt duidelijk dat de problemen van de ruimtelijke ordening, die aanvankelijk vrijwel uitsluitend economisch-technisch waren gericht, in hogere mate een interdisciplinair karakter krijgen.

Ten gevolge het steeds sterker tot uiting komen van de milieuproblematiek in de verschillende geledingen van de ruimtelijke ordening, is het noodzakelijk geworden dat naast economen, ingenieurs en architecten, ook beroep dient gedaan te worden op sociologen, geografen, biologen, juristen, mathematici, en andere deskundigen die kunnen bijdragen tot het behoud van ons natuurpatrimonium.

Dit gezegd zijnde, mijnheer de Minis-

ter, wens ik hierna enkele essentiële aspecten te belichten, die onder uw bevoegdheid vallen en die actuele maatregelen inhouden, die bij toepassing reeds op korte termijn positieve vruchten kunnen afwerpen.

1. Acht de Minister het niet noodzakelijk een besluit uit te vaardigen op basis van artikel 44 van de wet op de ruimtelijke ordening, waarbij een afdoend en effectieve bescherming verleend wordt aan de natuurgebieden en natuurreservaten, conform hun bestemming op de goedgekeurde gewestplannen, bij vergunningsplichtige werken? Door het treffen van adequate voorzorgsmaatregelen zouden meerdere natuurgebieden gevrijwaard blijven en dit zonder budgettaire weerslag.

2. Een ander belangrijk feit dat milieubewuste verenigingen aanklagen is het gesol met de gewestplannen. Een ondubbelzinnige beleidslijn met betrekking tot de beteugeling van overtredingen van de gewestplannen moet scherper geëxpliceerd en vastgesteld worden. De eis tot herstel in de oorspronkelijke staat en de toepassing van de dwangsom moet algemene regel worden. Een correct functionerende beteugelingsdienst bij de Provinciale directies voor Stedebouw is, bij niet naleving van de uitgevaardigde wetten een absolute noodzakelijkheid. Alleen nog een consequente en gelijkwaardige Vlaamse Executieve in achtving doen stijgen.

3. Er moet ook werk gemaakt worden van de aanpassing en in-herziening van de oude APA's en BPA's die dateren van vóór de goedkeuring en in strijd zijn met de gewestplannen.

De huidige situatie vormt immers een acute bedreiging voor vele tientallen hectaren natuurgebied, waaronder ook duingebieden langs onze kust.

4. Een duidelijke beslissing dringt zich op waarbij gesteld wordt dat de voorschriften van het gewestplan niet verder uitgehold zullen worden.

De voorgenomen aanpassing bij decreet van artikel 21, 22 en 23 van het koninklijk besluit van 28 december 1972, om alzo de wettelijke voorziene

inspraakprocedures te omzeilen, is een zeer twijfelachtige en oneigenlijke aanpak. Daarenboven moet veel meer terughoudendheid in acht genomen worden bij de toepassing van artikel 20. Het is evident dat geen fundamentele punten van de gewestplannen kunnen omzeild worden zonder voorbij te gaan aan de geest en de letter van de vaststellingsprocedure voor de gewestplannen.

5. Het vaststellingsbesluit van algemene of bijzondere plannen van aanleg heeft een duidelijk verordenend karakter. Het vroegere koninklijk besluit zou dus na de gewestvorming moeten vervangen worden door een besluit van de Executieve en niet door een besluit van de Gemeenschapsminister.

6. Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de vergunningsverlening op basis van de wet op de ruimtelijke ordening mag niet worden uitgehold door sectorale decreten. Ik verwijs hieromtrent naar artikel 20 van het ontwerp Akkermans op de bossen dat achteraf ook in een decreet op de ruilverkaveling kan verwerkt worden. Dit principe is niets meer of minder dan het begin van de desintegratie van het ruimtelijk beleid.

7. Wat de ruilverkaveling betreft, mijnheer de Minister, dient ten spoedigste overgegaan te worden tot de concrete toepassing van de wet op de ruimtelijke ordening. Als ik het goed heb, bestaat hierover een duidelijk advies van de Raad van State, waaraan tot nu toe geen gevolg is gegeven. Dit advies, zo wordt mij gezegd, wordt streng geheim gehouden. In ditzelfde kader moet ook de beslissing gezien worden van de vervanging van ervaren ambtenaren van het hoofdbestuur van Stedebouw in de ruilverkavelingscomités door de voor deze materie onervaren ambtenaren van de Provinciale directie van Stedebouw. Nog een bijkomend punt in het aangehaald probleem is ongetwijfeld het door de Koning ondertekend koninklijk besluit van 25 maart 1981 met betrekking tot de door publiekrechtelijke rechtspersonen uit te voeren werken en te verrichten handelingen, waarvoor wegens hun geringe omvang geen vergunning vereist is. Dit door

Geyselings

de Koning ondertekend besluit werd in het Belgisch Staatsblad niet gepubliceerd.

8. De reeds sterk gehavende kredieten voor aankoop van bossen en natuurgebieden - waarop collega Van den Bossche reeds uitvoerig inging - is voor 1982 nog voor geen 30 procent geordonnanceerd.

Analoge cijfers gelden voor de overige posten van de „groene investeringsbegroting". Dit staat in schrille tegenstelling tot onder meer het krediet voor ruilverkaveling en landelijke waterdiensten. Als gevolg van de beslissing van de Vlaamse regering, met name dat elke Gemeenschapsminister maximum 85 procent mag ordonnanceren maar dat binnen het pakket van elke Gemeenschapsminister verschuivingen binnen deze enveloppe mogen plaatsvinden, doet in "groene" kringen de vrees rijpen dat het reeds zo sterk gehavend natuurbehoudskrediet zal verschoven worden naar een aanwending die natuurverloedering impliceert, zoals ruilverkaveling, het kanaliseren van beken en dergelijke meer natuurschendende ingrepen.

9. Er dient te worden gezorgd voor de onmiddellijke bekrachtiging van de

door verschillende gemeenten goedgekeurde kapvorderingen, zodat men weet bij wie de verantwoordelijkheid berust.

10. Bij de optelling van de begroting 1983 moet een evenwichtige afweging plaatsvinden en niet zoals in 1982 toen op het allerlaatste moment de kredieten, bestemd voor ruilverkaveling en beeksaneringen, relatief meer gestijfd werden ten koste van het natuurbehoud en de groene sector.

11. Aangezien vandaag vele bouwrijpe gronden onaangeroerd blijven liggen, is het in die omstandigheden onaanvaardbaar verkavelingen ten behoeve van woonuitbreidingsgebieden goed te keuren.

12. En tot slot, mijnheer de Minister, dring ik aan op een grotere aandacht en terughoudendheid in verband met grote werken aan beken en waterlopen. De geplande en in studie zijnde weken in deze sector en waarvan de noodzaak niet al te duidelijk is, dienen in het licht van de nieuwe budgettaire situatie bekeken te worden.

Mijnheer de Minister, ik kan nog verder uitweiden over beleidspunten die zich strekken over een langere termijn maar omdat mijn spreektijd beperkt is, zal ik hierop niet verder ingaan.

Mijnheer de Minister, rekening houdend met het belang dat ik aan de door mij geciteerde punten hecht, wens ik van u voor elk opgeworpen feit uw standpunt te kennen. Het is duidelijk, mijnheer de Minister, dat de houding van Agalev bij de stemming van deze begroting zal afhangen van uw antwoord.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 12.00 uur.*

Trefwoordenregister

Begroting

Uitgavenbegroting 1983, blz. 576, 595, 611, 633, 655, 663, 685, 705, 720, 726

Besparingen revalidatiecentra, blz. 576, 595, 611, 633, 655

Gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas, blz. 576, 595, 611, 633, 655, 685, 705

Ingekomen stukken

Ontwerp van decreet, blz. 595

Verslag, blz. 575

Voorstellen van decreet, blz. 576, 595

Interpellaties

Zie Besparingen revalidatiecentra
Gedwongen ruilverkaveling te Sint-Gillis-Waas

Leden

Berichten van verhindering, blz. 576, 595, 611, 633, 655, 685, 705

Motie

Conseil de la Communauté française, blz. 633

Verwijzing naar commissie, blz. 726

Voorstel van decreet

Zie Waterlopen

Waterlopen

Ruiming bij onbevaarbaarheid, blz. 719, 727, 728

Werkzaamheden

Regeling, blz. 593, 610, 632, 654, 683, 703, 729
